

L. VII.
1909

Št. 6.
Junij

BOGOLJUB

cerkven
list

za
Slovence

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Uredništvo in upravništvo
je v Ljubljani, v Katol. tiskarni.

Stane na leto 1 K 60 vin.

Za Nemčijo 2 K 8 vin.

Za Ameriko (brez ameriške priloge)
in za vse ostale kraje 2 K 60 vin.

Mladiči, binkoštni torek — vsi na Brezje!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani *Stritarjeve ul. 2*

Podružnice

Spljet, Celovec

:: in Trst ::

Delniška glavica

:: K 3.000.000. ::

Sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter jih obrestuje po čistih

4¹/₂ 0/0

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste
vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice

Spljet, Celovec

:: in Trst ::

Rezervni fond

:: K 300 000. ::

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkve-
nega orodja in posode

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 5

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne
cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po vzorcih ali last-
nem načrtu v poljubnem slogu. — Staro
posodo popravi in prenovi, posreabri in
pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelo-
vodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja
Čebaškega izvršil je za stolno cerkev
ljubljansko krasen, bogato pozlačen in
ornamentiran lesenec v renesanč-
nem slogu.

2796

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak
človek v lekarni Trnkóczy
poleg rotouža lepo tiskano
deset zapovedi za kmeto-
valca; tudi po pošti se brez-
plačno razpošiljajo. 3258 12-1

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

po 4³/₄ 0/0

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni
davek plača hranilnica sama.

Kanonik Kalan Andrej, i. r., predsednik

2797 Kanonik Sušnik Janez i. r., podpredsednik.

Presveto Srce Jezusovo.

Za praznik presv. Srca Jezusovega 18. junija.

Kdo je tista lepa zaria,
ki blišči se raz oltarja,
kakor ogenj sveti se?
To je božje Srce milo,
ki se je za nas darilo
in rešilo duše vse.

V Srcu svojem svet si nosil,
že ko si Očeta prosil,
naj sveta ne pogubi.
V prvem hipu, v prvi sili
Srce Tvoje se usmili,
v smrt ponudil si se Ti.

V smrt, mogočni Bog nebeški,
da odrešiš rod človeški,
v mučno smrt na sveti križ!
Čuj, Srce v najhujši boli
vse molče trpi in moli,
nam obljubi paradiz.

Greh nesrečni, kaj si storil?
Srce božje si umoril!
kaj si storil, prašam Te?
Toda, ne! saj ni umrlo,
se je le za nas odprlo,
da rešuje grešnike.

Jezusa Srce presveto,
milosti deli nešteto,
vse ozdravi, poživi;
slabe blaži in podpira,
greh in satana zatira,
duše, srca okrepi.

»O pustite zmote svoje,
pridite na Srce moje,
milosti je tu izvir;
vi, ki v revščini živite,
pridite, saj tu dobite
moč, tolažbo, srčni mir!«

J. U. Limbarski.

Pozdravljena — lepa dežela štajarska!

Da, lepa dežela štajarska! Če pa to rečemo, pa ne mislimo na njene zelene gore in njene bistre vodé, ne na solnčne planine, senčne doline in širne ravnine. Tudi vse to je lepo, — a lepše od vse naravne krasote je to, da je ljudstvo štajarsko dobro, krščansko in prepričano katoliško.

Zadnji teden so bile ondi volitve za deželni zbor. In dasi je imela katoliška kmečka stranka opraviti s tremi nasprotniki naenkrat, je vendar zmagala na celi črti, ter temeljito pomedla nesrečni liberalizem in grdo nemškutarstvo.

Vsi krščanski Slovenci se veselimo z

njimi vred sijajne zmage, ter jim iz srca častitamo! Bog živi dobro štajarsko ljudstvo! Bog živi sveto katoliško stvar!

Zdaj pa, rojaki štajerski, ko ste končali težko in naporno delo, Vas povabimo: pridite binkoštni torek k nam na Brezje! Mladenci Marijinih družb, gotovo ste tudi Vi agitirali za zmago krščanskih množ; pridite zdaj k Mariji pomagaj, da se skupaj veselimo Vaših lepih uspehov, zahvalimo Mariji in navdušujemo za nadaljne boje!

Pod praporom Marijinim — naprej zoper sovražnike vere in domovine!

Naši obmejni bratje v veliki nevarnosti!

»Los von Romovci«, to je nemški verski odpadniki, so se potom znanega društva »Südmark« vrgli z vso silo na obmejne Slovence. Potrebno je, da tudi krog »Bogoljubovih« čitateljev zve, kako se dela v obmejnem Šentilju na Štajarskem od omenjenega društva na to, da bi se pregnali tamošnji

Slovenci z rodne zemlje in prelepi Šentilj spravili ob njega verski in narodni značaj. Ker se naše dobro, pošteno ljudstvo noče kar slepo pokoriti namenom te zloglasne družbe in ker vsepovsod brani vero očetov in svetinje narodove, vrgel se je ves lutrovski in nemški bes na naš kraj in ga hoče

s silo ugrabiti. Pokupuje, drago plačuje slovenska posestva, na istih pa naseljuje same protestante iz Nemčije. Danes je čez 160 luterancev v našem kraju, ko pred nekaj leti še ni bilo nobenega. »Südmark« in njeni agenti ter privandanci pa delajo med našim ljudstvom tudi za odpad od katoliške vere. In res, nekaj jih je že odpadlo. Za svoje res zlodejevo delo so vrgli naši nasprotniki tekom nekaj let skoraj 900.000 kron samo v našo okolico. In vse to samo za to, da bi naše ljudstvo oropali svete vere in rodnega krova! Težak in hud boj imamo tukajšnji katoliški Slovenci! Da se bomo mogli še delj uspešno in vztrajno zoperstavljaliti tujemu navalu, bomo še tekom letošnjega leta stavili v Šentilju »Slovenski društveni dom«, v katerem bomo potom našega »Bralnega društva« navduševali, izobraževali in reševali naše ljudstvo, posebno mladino našo! Obrachamo se torej do Tebe, dragi čitatelj »Bogoljuba«, priskoči nam s kakim darom na pomoč! Že čez 2000 kron je zbral veren slovenski narod za naš toli potreben »Dom«. Milo prosimo slehernega čitatelja »Bogoljubovega«, naj po možnosti pri svojih znancih in prijateljih zbira darove za »Šentiljski dom«. Bratje, sestre! Spominjajte se nas! Lajšajte nam s svojo pomočjo naše težavne in hude borbe! Darovi se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« in »Slovenca« ali pa na naslov: Mihael Golob, kaplan, Šentilj v Slovenskih goricah, Štajarsko.

Blagi rodoljub!

Od mogočnega nemškega naroda hudo stiskani šentiljski Slovenci prosimo Vas, blagi gospod, pomoči in podpore.

Želimo si postaviti s pomočjo slovenskega rodoljubja »Slovenski društveni dom«, ki naj bi bil najboljši in najmočnejši branik mejnik obmejnega Slovenstva.

Milo Vas torej prosimo imenom hudo stiskanih obmejnih bratov trpinov: Naklonite za »Slovenski društveni dom« v Šentilju kak dar. S tem, da se omogoči stavba »Društvenega doma«, lajšate rojaki mili nam naše težavne in hude borbe.

Blage darove prosimo na naslov: Franjo Žebot, mladenič, Selnica, p. Sv. Ilj v Slov. goricah.

Šentilj v Slov. gor., dne 22. februarja 1909.

Pripravljalni odbor.

»Kmetijsko bralno društvo« pri Sv. Ilju v Slov. goricah.

* * *

O p o m b a. Uredništvo na vso moč priporoča to prošnjo. Potreba je velikanska. Vsakemu vernemu Slovincu se mora milo storiti, da tam, kjer so bili od nekdaj katoliški slovenski kmetje, se zdaj šopirijo nemški luterani. Zato naj bi vsak pripomogel, da se odvrne nadaljna nevarnost!

K pogostnemu sv. obhajilu nas spodbujajo njegove preobilne milosti.

Kot največjo milost sv. obhajila smo spoznali najtesnejšo združitev naše duše s Kristusom. Iz te združitve izvira premnogo drugih milosti, med katerimi je gotovo naj-

imenitnejša pomnožitev posvečujoče milosti. To milost navaja katekizem kot drugo. Oglejmo si jo natančneje.

Kaj je posvečujoča milost? Posveču-

joča milost je nadnaravna, duši trajno podeljena milost, ki nas prerodi v novo, nadnaravno življenje. Te kratke besede katekizma je treba nekoliko razložiti. Posvečujoča milost je tisto svatovsko oblačilo, ki nas dela svete in Bogu dopadljive, ki nas povzdiguje k nadnaravni časti otrok božjih in dedičev nebes ter nas dela sposobne za dobra dela, ki so zaslužna za nebesa. S pomočjo te milosti so pravične duše svete na zemlji, kakor so izvoljeni božji sveti v nebesih. Tudi Marija, kraljica vseh svetnikov, je sveta s pomočjo ravno te milosti, s katero jo je Bog napolnil. Ta milost podeljuje naši duši največjo lepoto, kakor izvira iz nje tudi vsa lepota Marijina. Sv. Tomaž Akvynec uči: »Kar je namreč Bog po svojem bistvu, tega je deležna duša po milosti, ki pristopi k njeni naravi.« Ta dušna lepota je tako nebeško krasna, da pravi častiti P. Segneri (beri: Senjéri): »Če bi hoteli lepoto take duše popolnoma umeti, bi morali lepoto božjega obličja samega spoznati, katerega podoba je taka duša.«

Ta posvečujoča milost donša naši duši največje bogastvo za nebesa. Sv. Tomaž Akvinski piše o tem: »Posvečujoča milost je samo nekaj začetek veličastva.« Med milostjo božjo, ki nas dela že na zemlji svete in pravične, ter med slavo, ki bo naše zveličanje v nebesih, je takšna razlika, kakor med cvetjem in sadjem. Kdor ima posvečujočo milost božjo, on ima takorekoč cvetje, v katerem se nahajajo nebesa. Sveta vera nas uči, da je največja sreča za izvoljene božje ta, da gledajo Boga od obličja do obličja. Cerkveni učeniki učijo, da morejo svetniki božji Boga gledati le s pomočjo posebne luči, ki jo imenujejo »luč slave«. Sveti Tomaž Akvinski pa uči, da ta »luč slave« ni nič drugega, kakor posvečujoča milost v svoji dovršenosti. To je vrhunec milosti božje, ki se doseže prav posebno s pomočjo sv. obhajila. Sv. Tomaž piše namreč: »Učinek tega Zakramenta je doseženje slave.« Sv. obhajilo ima torej glavni namen, nam milost božjo varovati in ohraniti, dokler se ne zveličamo. Zato molí mašnik, kadar nas

obhaja: »Telo Gospoda našega Jezusa Kristusa naj ohrani tvojo dušo za večno življenje. Amen.« Že samo ta pomoč sv. obhajila, namreč obvarovanje milosti božje za večno življenje, bila bi neprecenljiva dobrota najsvetejšega Zakramenta.

Pa sv. obhajilo nam deli neizmerno več. Ono nam posvečujočo milost božjo neprenehoma pomnožuje. Ko bi sv. obhajilo smeli tudi samo enkrat v življenju prejeti, bi prejeli takrat vendar več milosti, kakor pri vsakem drugem zakramentu, ker bi prejeli Jezusa samega, začetnika vse svetosti. Ker pa smemo sv. obhajilo pogosto prejemati, se nam s tem posvečujoča milost božja neizmerno pomnožuje.

Še nekaj moram omeniti. Akoravno nam delijo ali množijo tudi drugi sv. zakramenti posvečujočo milost božjo, nam jo delijo ali množijo vendar samo za kak poseben, določen namen, za kako posebno čednost; sveto obhajilo nam pa neprenehoma pomnožuje, ohranjuje in dovršuje vse milosti v popolnem obsegu. Na ta način nam pa tudi razvija vse čednosti k vedno večji lepoti in popolnosti.

Umljivo je, da to ni delo enega, ampak pogostega sv. obhajila. Več milosti ko si kdo pridobi, tem višjo stopinjo »luči slave« si s tem doseže. Kdor je bil samo krščen, ne bo tako popolnoma gledal Boga od obličja do obličja, kakor pa tisti, ki ga je že prejel v sv. obhajilu. Večkrat ko je bil kdo obhajen, tem popolnejše bo tudi v nebesih Boga gledal od obličja do obličja.

Če si s pogostim sv. obhajilom pridobivamo tako velike milosti, ali ni skrajna lenoba, je zanemarjati?

Lepota, čast, vrednost duš, ki so okrašene z milostjo božjo, je tako velika, da jih sv. Duh imenuje v sv. pismu (ps. 81, 6.): »b o g o v i s t e.« Tako kliče Bog sam posebno tistim dušam, ki so vsled pogostega sv. obhajila z Bogom najtesneje združene in zaradi tega vsled preobilnih milosti tudi Bogu najbolj podobne! Ali nas ne bo to božje odlikovanje spodbujalo k pogostemu sv. obhajilu?

Župnik Alojzij Šoba.

Devica Orleanska.

Devica Orleanska, Ivana d' Arc proglašena za blaženo. Velikanska svečanost se je izvršila v Rimu dne 18. aprila. Ob navzočnosti najrazličnejših zastopnikov francoskega naroda so papež Pij X. proglasili devico Orleansko Ivano d' Arc za blaženo. Francozi so vse storili, da se ta dan uprizoni sijajna katoliška manifestacija, ki se je je udeležilo 13 kardinalov, 68 škofov, čez 2000 duhovnikov in okrog 40.000 romarjev. Bazilika sv. Petra se je bila odela v praznično obleko; navdušene množice so jo polnile cel dan. Naj-slovesnejši je bil trenutek, ko se je ob navzočnosti francoskega naroda in 68 francoskih škofov prečitelo papeževo pismo o blaženstvu device Ivane d' Arc. Škof Orleanski

je zapel zahvalno pesem, v istem hipu je zažarela vsa apsida v tisoč lučicah, obenem se je odkrila podoba blažene device Ivane. Vsa množica je pela s škofom zahvalnico. Ves obred je bil končan šele opoldne. Popoldne je bil napovedan prihod sv. očeta, da počaste novo blaženko. Vstopnic za to priložnost je bilo oddanih 40.000. Po kratki molitvi pred podobo blažene je sledil blagoslov z Najsvetejšim. Papeža so romarji živahno pozdravljali z rokami in z mahanjem robcev, ker je bilo glasno pozdravljanje prepovedano. Slavnostni dan je bil dan sijajne manifestacije, ki naj bi pomenjal začetek boljše dobe za nesrečno francosko državo!

Sv. Klemen Marija Dvořak (Hofbauer).

Na praznik vnebohoda Gospodovega je bil v Rimu slovesno prištet med svetnike blaženi Klemen, apostol Dunaja. Zibelka mu je tekla v mali moravski vasi Tasvic. Rojen je bil 26. decembra 1751. l. in krščen še istega dne v župnijski cerkvi Marijinega vnebovzetja. Njegova mati, pobožna žena, je posebno goreče čistila njegovo patrono Devico Marijo. Vsled skrbne domače vzgoje je čutil Klemen že v mladih letih veliko hrepenenje za duhovski stan; toda revščina mu je zabranjevala pot do tega cilja. Poprijel se je torej najprej pekovske obrti. Bil je že 19 let star, ko se mu je posrečilo, da se je poleg svojega stanu učil tudi latinske slovnice. Kmalu na to se je pridružil romarskemu rimskemu vlakcu. Živel je nekoliko časa kot puščavnik poleg Rima v Tivoliju. Izprevidel pa je, da ni poklican za samoto, ampak za zveličavno delo v prid neumrljivim dušam; zato se je vrnil na Dunaj, in se zopet lotil učenja. Ko se je zopet podal v Rim ob priložnosti večjega romanja, je bil sprejet v samostan sv. Alfonza Ligvorija ter je l. 1785. ves srečen in vesel mogel praznovati svojo novo sveto mašo, star 34 let.

O Božiču l. 1786. je začel s pridom delovati v Varšavi, glavnem mestu Poljske. Strašna je bila ondi noč od 4. do 5. novembra 1794! Z ognjem in mečem so strahovali Rusi prebivalce predmestja Praga; več tisoč Poljakov je izgubilo življenje. Iskreno sočutje je imel Dvořak z zapuščenimi sirotami, ki so blodile brez staršev in brez varstva okrog. Sezidal je sirotišnico ter je skrbel zanje kolikor je mogel. Kako se je veselil, kadar jih je peljal pred Marijin oltar! Vsak dan jih je povabil pred Marijino podobo ter je glasno naprej molil: »O moja Mati, če ti za me prosiš, ne bom pogubljen!« Njegovo geslo je bilo: »Po Mariji k Jezusu!«

Cerkvi neprijazna vlada mu je delala razne težave ter ga je naposled pregnala iz Varšave l. 1808. P. Hofbauer je prišel na Dunaj, kjer se je njegovemu neutrudljivemu delovanju odprl prostran delokrog. Kako je tudi tukaj neomajno zaupal na moč in podporo Marijino, spričujejo sledeči izreki: »Brez priprošnje mogočne nebeške Kraljice se ne moremo zveličati.« »Če je kdo med nami omahljiv v veri, ne vem zanj drugega zdravila, nego da moli vsak dan kleče, zaup-

ljivo in ponižno eno »Češčena Marijo«, in njegova potrta duša bo zadobila mir.«

V skromnem stanovanju je imela častno mesto ljubka podoba Matere dobrega sveta. Tu bi ne bil našel mnogo učenih knjig, glavna knjiga Hofbauerjeva je bil molek. Nanj je večkrat pokazal, če ga je kdo obiskal, ter nekako ponosno povdarjal rekoč: »Rožni venec je moja knjižnica.«

Skoraj vsako leto se mu je posrečilo spraviti skupaj večjo družbo poštenih mož in mladeničev, da je z njimi peš poromal v Marijino Celje. Zadnje njegovo romanje k nebeški Kraljici je bilo dne 15. sušca 1820. l., ko se je poslovil od solzne doline. Ko je umiral, je zbral poslednje moči, da je mogel opomniti navzoče in reči: »Molite, zvoni angelovo češčenje!« Med molitvijo je izdihnil. Njegovo truplo počiva v svetišču Marijinem na Dunaju, imenovanem »Maria am Gestade«.

Da vidimo, kako skromen, ponižen in postrežljiv je bil naš svetnik, omenjamo tudi

tukaj znan dogodek iz njegovega življenja. Ko je ustanovil v Varšavi veliko sirotišnico za zapuščene otroke, je bil v nemalih denarnih zadregah. Sirot je imel polno hišo, denarja pa nič. Bil je primoran vzeti v roke beraško palico in iti od hiše do hiše prosit pomoči.

Tako pride neki večer v gostilno, kjer sta sedela tudi dva mlada brezverca. Ko ju poprosi za miloščino, začneta ga obadva zmerjati in nesramno psovati, češ, da je lenuh, postopač, da živi od žuliev ljudstva kot škodljivi mrčes itd., kakor pač znajo taki olikanci. Dvořak se mirno ustavi in posluša. To slednjič enega tako raztogoti, da pljune svetniku v obraz. Mirno vzame Dvořak robec iz žepa, se obriše in pravi smečaje: »Bog plačaj, prijatelj. To je za me, ker drugega res ne zasluřim! Sedaj prosim pa še za svoje sirote malega daru!«

Morda o priliki prinesemo obširnejši življenjepis ljubeznivega svetnika.

Pojdimo k sv. Alojziju!

V Parmi na Laškem je živel a oseba, katero je njena lepota, bogastvo in prostost zvodila na napačna pota. Njeno življenje je bilo docela pregrešno in posvetno. Nečimernost, razveseljevanje in pregrešna ljubezen so jo kakor močne verige oklepale. S svojim življenjem je dajala pohujšanje, in ni čuda, če je marsikako mlado bitje zašlo po njenem zgledu v močvirje pregreh.

Nekoč pride v cerkev, — bila je ravno pridiga. Tu posluša navdušenega govornika. Glas bořji zdrami grešnico iz grešnega spanja. Takoj se odloči spovedati se prav pri tem duhovniku. Z vsem zaupanjem mu odkrije dušne rane. A svoje življenje izpremeniti, poboljšati, zato nima ubogo srce dovoli poguma, nima moči, da bi raztrgalo grešne verige, ki jo oklepajo tako trdno. Zdi se ji nemogoče. Spovednik se trudi, da bi jo pridobil za Boga, jo prosi, naj pusti greh, od-

laša sveto odvezo od tedna do tedna, ji svetuje zdaj ta, zdaj oni pripomoček — vse za stonj, ovčica ne more iz trnja, v katero je zašla. Nove prilořnosti k grehu, skušnjave, zapeljevanja in zaničevanja od strani razuzdanih ljudi jo kakor valovi drve dalje v vrtinec greha in hudobije. Spovednik bolj in bolj spoznava nevarnost izgubljene duše. Srce mu prvavi. Solze mu zalivajo oči, ko premišlja, kako bi rešil dušo peklenskega žrela, kak pripomoček bi ji nasvetoval. Kar mu šine misel v glavo.

»Storite to, kar vam bom nasvetoval,« pravi. »Idite k oltarju angelskega mladeniča svetega Alojzija. Prosite ga, naj on, ki je imel tako čisto srce, podari vam nekoliko od svoje čistosti. Obljubite mu, če vam izprosi to milost, da mu hočete v znak hvalečnosti kaj darovati in da se hočete postiti na predvečer njegovega praznika.« Grešnica sluša

izpovednika. Koliko sile in moči jo stane, da izpolni svet duhovnika. Brez dušne tolažbe, brez dušnega poguma res stopi pred podobo svetega Alojzija in obljubi, kar so ji nasvetovali spovednik, medtem pa ji lijo vroče solze po licih in vzdihli se izvijajo iz prsi. A komaj konča molitev, — ji zasije nov up. Čuti se močno, čudovito močno. Odloči se raztrgati z božjo pomočjo vse grešne vezi,

ki jo vežejo, odstraniti vse grešne priložnosti — naj jo stane, kar hoče.

Takoj hiti nazaj k spovedniku ter mu razodene storjeni sklep. Obenem mu pove, da ne more več brez groze in studa misliti na svoje prejšnje življenje.

Kmalu potem pa je pri podobi svetega Alojzija viselo srebrno srce — znak hvaležnosti spokornice.

„Le ne praznoveren biti!“

V obednici hotela »Pri treh orlih« v nekem znanem zdravilišču so se gostje ravno kar zbrali in čakali obeda. Sedelo je pri mizi enajst oseb. Naenkrat se vrata odpro in v obednico stopi zakonska dvojica, ki je bila menda ravno kar došla. Radovedno je zrlo dvaindvajset oči na novo došla, ki sta se vsedla na odkazana prostora.

Med obedom pripoveduje neka dama svojim sosedom dalj časa, kako omejeni so katoliški prebivavci v okolici. Riše jih kot strašno preproste in zaostale v nazorih; vse pridobitve novega časa da so šle mimo njih brez sledi. Neko globoko vkoreninjeno praznoverje jih prav posebno ovira v napredku. Verujejo še celo na hudiča, je pravila, in tudi o tem so prepričani, da ga more kdo izgnati! Vse se je čudilo temu strašnemu »praznoverju«.

»Smešno!« se oglasi neki gospod s Koroškega. »Neumno ljudstvo, ki je še tristo let zadaj! Vse premalo se dela na to, da bi se razširila prosveta!« — Debeli gospod, ki je zadnji prišel s svojo gospo, je nekoliko pokajljal in začel: »Jaz bi ne razpravljaj o tem, ali je vera v hudiča praznoverje ali ne; jaz za svojo osebo se vsekakor prištevam k temu »praznoverju«. Praznoverno pa ni le naše ljudstvo na deželi, praznoverje se najde celo v najizobraženejših krogih. Tu nas sedi sedaj skupaj pri mizi trinajst, in pravijo, kakor veste, da bo od teh trinajst prav kma'u eden umrl; to je mnenje, ki ni razširjeno le med

kmečkim ljudstvom, ampak še veliko bolj v meščanskih krogih.«

Dama, ki je bila malo prej tako zgovorna, pregleda omizje in našteje res trinajst. »Resnično, čuden slučaj — no, to še ni tako hudo, — vendar pa marsikdo tega nima rad, da sedi v družbi trinajsterih.«

»Tako visi torej,« se šali Korošec, »Darmokljejev meč nad nami. — V imenu božjem — saj enkrat mora tako vsak človek umreti!«

»Popolnoma naravno,« odvrne zopet mirno in hudomušno debeli gospod, »pameten človek se tudi ne bo spodtikal nad številom trinajst. A so vendar posebni slučaji, in jaz sem nedavno sam doživel enega, ki ima precej podobnosti z današnjim. Sedelo nas je pred kakim pol letom ob priliki neke majhne slavnosti trinajst skupaj — sami prosvitljeni ljudje. Govorili so o predsodkih, ki jih imajo ljudje glede tega števila, in nekdo je omenil, da je kot žrtev določen oni, ki prvi zapusti omizje.«

»Res?« je vprašal vidno vznemirjen gospodič s Koroškega.

»Ni mogoče!« je vzkliknila gospa profesorica, dočim so drugi gostje napeto poslušali in vidno kazali, v kakem strahu da so.

»Da na kratko povem, gospoda moja,« je nadaljeval debelih, »najmlajši v naši družbi si iz tega prav nič ni storil in šaljivo rekel, da se hoče žrtvovati in prvi oditi. Res

je šel — in tri tedne pozneje smo dobili poročilo, da se je ponesrečil na gorah!»

»Ni mogoče!« vzklikne cela družba.

»Mi smo tudi mislili, da je težko mogoče, a vendar je bilo tako: moj dobri prijatelj je danes še vedno mrtev! Toda to je bil samo slučaj, ker to bi se mu bilo zgodilo tudi brez tega. Ne kvarimo si s tem kosila — živijo, gospoda moja!»

Toda »živijo« se je odzval le tiho in nikomur se ni ljubilo kaj govoriti. Soproga je debeluha očitaje pogledala, ko je nehal in mu tiho rekla: »Toda Oton, ne umem te, da moreš tako brezbožno govoriti; meni sami je tako tesno!« On pa se je smehljaj in ji šepnil na uho: »Le mirno, draga moja, hočemo videti, če bodo ljudje, ki tako hitro obsojajo druge praznoverja, prestali to preskušnjo. Stavim, kolikor hočeš, da si od vseh, ki so ravno kar zbijali šale iz praznovernega ljudstva v okolici, niti eden ne bo upal oditi prvi!«

Obed je bil končan in čas je bil, da bi bili vstali. A danes so se dame nenavadno dolgo mudile; gospodje pa so si prižgali cigare in naročili kavo. Kmalu so se dvigali gosti oblaki dima, a kljub temu se nobena rahločutnih gospodičen — ni ganila z mesta. Gospodič s Koroškega si je celo naročil steklenico šampanjca, ker se je naenkrat spomnil, da obhaja, ljuba, dobra mama rojstni dan in kaj takega se more praznovati seveda le s pijačo. Vsak je imel svoj izgovor. Natakariji so začudeno in nevoljno tekali okoli zase dené mize, od katere se danes nihče ni hotel ganiti. Prišel je tudi gostilničar in naznanil učeni, prosvitljeni gospodični, da je ravno kar prišel voz, ki ga je bila naročila. Gospodična je ukazala gostilničarju, naj reče vozniku priti pozneje, ker bo slabo vreme, kakor menijo nekateri gospodje. Par gospodov, ki so bili navaženi takoj po kosilu nekoliko pospančkati, je počasi zadremalo pred svojimi skodelicami. Cela družba se je dolgočasila na vse pretege, vendar nikomur ni

prišlo na um, da bi odšel. Debeli gospod je naročil še eno steklenico, se zadovoljno smehljaj predse in čakal, kaj bo iz tega.

Tako so sedeli ti učeni ljudje nad tri ure skupaj, kakor pribiti in prilepljeni na stole in si niso upali vstati, — kar se odpro vrata in v sobo vstopita dve majhni deklici, ki sta prodajali planinske cvetlice. Gospa profesorica je poklicala otroka k sebi. »Vidva bi gotovo rada pila čašo kave, kaj ne?« Z odprtimi ustji sta zrla malčka na prijazno gospo in se kar nista mogla načuditi tej nepričakovani prijaznosti. »Natakar, dve kavi in pogačo,« je ukazala dobra gospa in pristavila: »To sta pridna otroka, prineseta mi skoro vsak dan cvetlic; že dolgo je tega, kar sem jima nekaž obljubila, to naj imata sedaj! Menda ne bo nobenemu slavne družbe neljubo, ako ju posadim kar tukaj k mizi?«

»O, ne! Ravno nasprotno! Prosimo, prosimo!« so se odzvali drug za drugim, »naj le prisedeta!« Navadno taka gospoda nima navade vabiti k svoji mizi beraških deklic, a danes sta bili silno dobrodošli.

Debeli gospod je čakal en trenutek, potem pa dejal: »Zdaj je pa naše število poskočilo kar na petnajst!«

Takoj so se jeli oglašati od vseh strani: »Natakar, plačati!« »Klanjam se!« »Z Bogom!« »Na zdar!« »Mnogo zabave, častite dame!« — in tako so se prav kmalu drug za drugim zgubili od mize.

Bili so srečno rešeni nesrečne številke trinajst.

V nekaj minutah je ostal debeli gospod s svojo soprogo in deklicama, ki sta polni sreče in veselja srebali sladko kavo, sam v dvorani in je dejal: »Vsaka slehrna kmečka ženska, ki veruje v hudiča, bi bila brezdvomno brez strahu vstala in odšla. Ta učena in prosvetljena gospôda pa se boji nedolžne številke trinajst!«

Da tako je: Vera ni praznoverje. A čim manj je prave vere, tem bolj vlada resnično praznoverje!

Cel mož.

V cerkvi v Loigny na Francoskem se nahaja nagrobni kamen z napisom:

Tukaj leži — pričakujoč boljšega življenja —
vojščak Kristusov

Gaston de Souis, divizijonar.

Molite zanj! 22. Sept. 1887.

Prav redki so bili v prejšnjih časih oni vitezi, ki so smeli nositi naslov »vojščak Kristusov«, še redkejši so dandanes, ki ga zaslužijo. Tak mož je bil imenovani general.

Že kot mlad častnik je bil delaven član družbe sv. Vincenca. Osebnostno je obiskoval reveže in bolnike v njih stanovanjih, da jim je pomagal in jih tolažil. Po njegovem prizadevanju sta se ustanovili društvi »da se goji verski duh med francoskimi vojaki« in »da se posvečujejo nedelje v francoski armadi.« Pred Najsvetejšim je pokleknil na cesti tudi v polni uniformi, kot mlad častnik je hodil k sv. obhajilu vsak teden, kot polkovnik vsak drugi dan in pozneje kot general vsak dan. Vsak dan je bil tudi pri sv. maši. Če je prišel, tudi v vojski, do kake cerkve, je bila njegova prva pot tje. Bil je član vednega češčenja in še kot general je opravil vsako soboto svojo uro od 7.—8. v Rennesu, da je »stal na častni straži«. Noč od 2.—3. decembra je od l. 1871. vselej prečul v cerkvi pred tabernakljem, v spomin na ono noč, ko je l. 1870. težko ranjen na bojišču ležal celo noč v snegu.

Ko je izbruhnila vojska z Nemčijo l. 1870 je očitno izrazil svojo bojazen o izidu vojske vpričo maršala Mac Mahona in drugih višjih častnikov. Seveda so vsi ugovarjali. Ko pa je sledil poraz za porazom, je zapisal v svoj dnevnik: »Jaz se ne čudim: pri nas so tako zmedeni pojmi o verskem čutu, tolika nevednost v verskih dolžnostih, da se dolgo posvetujemo o najneznatnejših malenkostih oboroženja, toda nimamo časa pečati se s tem, kar tvori podlago dobrega vojaškega stanu. Le po možatih čednostih se more dati armadi vrednost, ali mi smo uničeni po uživanju, pijančevanju in razuzdanosti.« Po

bitki pri Gravelottu je zapisal: »Jaz se nisem vdajal nobeni prevari, jaz sem previdel, kaj se nam bo zgodilo vzlic junaštvu naših krdel. Mi potrebujemo namreč ljubega Boga in danes bolj kot sploh kedaj. Toda vlada, ki zapusti sv. Očeta, ki — kdo more kaj takega umeti? — privoli pred vnebovzetjem Marije Device, da se odkrije spomenik brezvercu Voltairu, mora nase in na celo deželo priklicati bliske z neba.«

Kljub temu se je žrtvoval za svojo domovino. Dne 2. decembra 1870. se je pričela tridnevna bitka proti Loirski armadi. Francozi so se jeli umikati. Generala de Souis je to v srce peklo. Poskusi torej z zgledom svojega junaštva ustaviti bežeče bataljone. A ta poskus se ni posrečil, on sam je bil težko ranjen in blizu smrti. Celo noč od 2. na 3. december je ležal na bojišču v snegu in svoji krvi; eno nogo je imel zdrobljeno, drugo večkrat ranjeno. Prišli so nemški vojaki. Bal se je, da ga bodo pohodili in povozili, celo ubili. Priporoči tedaj svojo dušo Bogu in čaka potrpečljivo, kaj da pride. Neki nemški vojak stopi k njemu, prime ga za roko ter dobrovoljno reče: tovariš. Na to seže po steklenico in zlije malo vina na njegove ustnice — 24 ur ni nič jedel — popravi mu sedlo pod glavo, ki so mu ga njegovi vojaki podložili, ko je padel s konja, in ga kakor se je dalo, s plahto pokrije. General je skušal zahvaliti ga, pogledal ga je milo in pokazal proti nebu.

Tako je ležal celo noč do 10. ure dopoldne, ko ga je našel neki francoski duhovnik, ki je poskrbel, da so težko ranjenega, na pol zmrzlega moža prepeljali v Loigny, kjer mu je župnik svojo posteljo odstopil. Cel čas je molil, tožil pa nič. Eno nogo so morali odrezati, drugo večkrat operirati in opetovano žgati. Njegova prva skrb je bila, da se je opravila sv. maša za njegovega dobrotnika na bojišču. Ko je ozdravel, je nosil leseno nogo, poveljništvo so mu pa pustili radi priznane hrabrosti. Naravnost ginljivo je bilo, ko se je vsako leto na dan sv. R. T. udeleževal procesije z leseno nogo, z velikim kri-

žem častne legije na prsih, da dá svojim častnikom in vojakom lep zgled.

Enemu svojemu sinu je pisal nekoč: »Obljubil si mi, da boš vsak večer predno greš spat molil na moj namen pred razpelom, ki ti ga je teta darovala. Prav tako, in jaz želim, da se ta molitev tako-le glasi: Ljubi Bog, daj mojemu očetu milost, da te bo od dne do dne bolj ljubil in tvojo voljo vselej spolnoval.«

Njegovo geslo je bilo »čast in žrtev«, »najprej Bog, drugo pride pozneje«. V svoj dnevnik je tudi zapisal: »Ne brigam se za dirke, ples, koncerte in gledališča; jaz gle-

dam višje, bolj čislam pobožnost, prejemanje sv. zakramentov in zvesto delo, ki duha povzdiguje, srce širi in duši daje peruti, da se na kvišku vzdigne. Pa, kaj ne, našim mladim gospodičem pripovedovati o takih rečeh je ravno isto, kakor govoriti jim po hebrejsko.« »Če tudi nič drugega nisem, oče sem vendar in za to tu, da bodo moji otroci in moji posli spoštovali božje zapovedi.«

Tako se je vedel ta celi mož, mož vere, dela in molitve, in gotovo je na dan Marijinega vnebovzvetja 1887 pripravljen nastopil pot v večnost.

Šola krščanske popolnosti.

(Dalje.)

Posebno izpraševanje vesti.

Če hočemo biti sami do sebe odkritosrčni, si moramo priznati, da smo veliki reveži po srcu, dušni bolniki. Po izvirnem grehu se je dušna bolezen, nagnjenost k grehu, vjedla v našo dušo in v naše srce. To izprevidimo tembolj, čimbolj smo navajeni izpraševanja vesti. Tudi ti, bogoljubni bravec, si se lahko že sam o tem prepričal, posebno če si zadnji mesec res pridno vest izpraševal, kakor je priporočal »Bogoljub« v peti letošnji številki. In morebiti se ti je pri tem izpraševanju pokazalo toliko raznovrstnih napak in nerednih, slabih nagnjenj, da si ob tem pogledu vzdihnil kakor nekdanj kralj David: »Več jih je, kakor las na moji glavi, in srce mi je upadlo.« (Ps. 39, 14.) Toda kakor ni prav, če človek kar tje v en dan živi, ne da bi se kaj brigal za ozdravljenje svoje duše, tako tudi ni prav, če je človek ob pogledu na svoje dušne rane ves prestrašen in obupan, da, ravno ta-le strah in ta-le obupnost tudi ni nič drugega, kakor ena naših dušnih bolezni. S samim javkanjem in malodušnim tarnanjem ne bo bolje, začeti moraš delati. — »Ali prosim te, človek božji, kje pa naj začnem, kje pa se naj lotim dela?« — Poslušaj!

Ne loti se naenkrat vsega, ampak skušaj premagati najprej samo eno napako. Ko premagaš to, se boš pa lotil druge, potem tretje, četrte itd. V ta namen opravi vsak dan dvakrat, opoldne in zvečer, tako imenovano posebno izpraševanje vesti. Tako-le se opravi:

1. Postavi se najprej v božjo vsepričujočnost kakor pri premišljevanju in pri splošnem izpraševanju.

2. Prosi Boga za razsvetljenje in pomoč.

3. Izprašaj se, kako si tega pol dneva izpolnjeval svoj sklep, da se hočeš odvaditi te in te napake, da se hočeš navaditi te in te čednosti; premisli, zakaj da si padel itd., kakor smo že zadnjič rekli o splošnem izpraševanju.

4. Do tu pa si izpolnil samo polovico svoje naloge. Ko si namreč dobil toliko in toliko pregreškov zoper svojo vajo, potem pa obudi kolikor moči dobro in popolno obžalovanje nad njimi. Kakor so pri premišljevanju glavna stvar čustva, jedro, duša premišljevanja, tako pri izpraševanju obžalovanje. Tem prej se bo namreč naše

srce odpovedalo napakam, jih začelo sovražiti in iz sebe izganjati, čim bolj jih bomo obžalovali. In tem trdnejši bodo naši sklepi in tem lažje in gotovejše jih bomo izpolnili, čim bolj in čim večkrat nas bo obžalovanje navdajalo s studom do grehov in pregreškov.

5. Potem pa trdno skleni, da se hočeš zopet skrbno vaditi v svoji naloženi čednosti, oziroma premagovati se v določeni napaki. In da boš imel več poguma, določi, da ta sklep velja samo za pol dneva; ko ta preide, pa zopet podaljšaj sklep za pol dneva itd.

6. Nazadnje svoj sklep Bogu priporoči, Materi božji, svetnikom, katere s posebnim zaupanjem častiš, da te božja milost krepí in podpira v tem boju in prizadevanju. — Tudi bo dobro, če si naložiš primerno majhno pokoro, kakor smo že v zadnji številki rekli.

Tako torej se opravi to posebno izpraševanje. Ali je pa tudi vredno, toliko govoriti o njem in ga priporočati? Poslušaj in sodi sam!

Leta 1859 je bila na Laškem vojska. Ali naši niso imeli sreče. Vodil jih je ogrski vojskovodja Žulaj, ki pa ob vojski ni imel glave na pravem koncu. Proti našim sta šli dve vojski, laška in francoska. Da bi se bil Žulaj najprej vrgel na Francoza samega, ali pa na Laha samega, še preden sta se ta dva mogla strniti v eno močno vojsko, pa bi bila zmaga naša. Tako je pa lepo čakal, da sta si Francoz in Lah podala roke, da sta šla z združenimi močmi nad naše in jih tako premagala.

Tudi v vojski zoper svoje grehe in napake ne smemo po Žulajevo delati, ampak moramo svoje sovražnike posamič napasti: najprej moramo enega potolči, potem drugega, tretjega itd. Že stari Rimljani, ki so s svojo »razumnostjo in stanovitnostjo«, kakor jih pohvali samo sveto pismo (1. Makab. 8, 3), ves tedaj znani svet podse spravili, so imeli tako navado. »Divide et impera!« — po tem načelu so se ravnali, to se pravi: »Razdruži sovražnike, potem jih boš lahko obvladal!« In res je zmaga lahka, če more

kdo udariti z vsemi močmi nad enega sovražnika; če pa mora z razcepljenimi močmi ob enem nad več nasprotnikov, pa morebiti nobenega ne bo premagal.

Ali čemu bi hodili v vojsko po dokaze za naš nauk? V meji nad njivo se ti je zaraslo mlado, pa gosto grmovje, ki je čisto odveč. Ali boš šel in z obema rokama zagrabil, kolikor moreš obseči, in tako cel grm naenkrat vlekel in izdiral iz tal? K večjemu boš malo listja osmukal in par vejic polomil; to bo vse. Če hočeš res vse korenito poruvati, boš prijel za vsako stebelce posebej in eno za drugim izdrl iz zemlje, in tako z manjšim naporom hitro opravil, česar ne bi na prejšnji način tudi z največjim trudom nikoli.

Delaj tako tudi s svojimi napakami. Najprej glej, da izruješ eno korenino iz svojega srca, potem se boš lotil druge, tretje in tako dalje.

Morebiti pa porečeš: »Če bom tako delal, kedaj pa pridem do konca, ko jih imam toliko?« — Hitreje in lažje, kakor si misliš!

Prvič so si namreč skoraj vse napake nekaj v žlahti med seboj. Taka-le je ta žlahta: starega očeta oče je *Neredno Samoljubje*. Ta ima tri sinove: *Poželjenje mesa*, *Poželjenje oči* in *Napuh življenja*. Ti trije imajo zopet vkup enega sina in šest hčera. *Napuh življenja* ima sina, ki mu je dal kar svoje ime *Napuh*. *Poželjenje mesa* ima dve hčeri, eno gršo kot drugo. *Nečistost* in *Požrešnost*. *Poželjenje oči* pa ima eno hčer, suho, dolgotrno in dolgočasno, *Lakomnost*. Ostanjejo še tri »frajle«, o katerih se pa ne ve natanko, kateri teh treh je njihov oče, in te so blede *Jeza*, zelena *Nevoščljivost* in pa debeluharica *Lenoba*. Prvi dve sta še najbolj podobni Napuhu življenja in skoro gotovo bo ta njihov nezakonski oče; nerodna *Lenoba* bo pa bržkone hči mesenega *Poželjenja*. Iz teh sedmih se potem rodé vsi drugi grehi, vse napake.

To je torej tista peklena žlahta, ki hoče gospodariti v našem srcu. K naši sreči so pa vsi takšne natore, da, če enega izmed njih premagamo, tudi vsem drugim srce upa-

de, če enega izmed njih ubijemo, da tudi vsem drugim kar kri začne odtekati, in tako bolj in bolj oslabé. Iz tega lahko razvidiš, da jih boš brž premagal, če le proti enemu grehu, proti eni napaki začneš resno vojsko; z drugimi bo že manj dela, še manj s tretjim itd.

Še drugo primeri! Vse naše napake so kakor bohoten plevel, ki je prerasel celo naše srce. Ali zopet je ves ta plevel tako zapleten med seboj, da, če enega dobro iz srca izrujemo, smo s tem tudi drugim korenine prerahljali, če enega dobro izpodrežemo, da je tudi skoraj ves drugi vsaj nekaj izpodrezan.

Drugič se boš pa vedno bolj navadil vojske, vojska pa tebe. Skušnja, ki si si jo nabral v vojski s prvo napako, ti bo pomagala, da se boš z drugo znal že veliko bolje vojskovati, še bolje s tretjo itd.

Tretjič bo rasla bolj in bolj moč tvoje po izvirnem grehu oslabele volje. Vsaj je tudi roka vedno močnejša, čim več delaš žnjo. »Eno napako sem — hvala Bogu! — premagal,« to se pravi, da sem eno bolezen iz svoje volje pregnal. V vojski z drugo napako bo torej tvoja volja že veliko bolj zdrava in močnejša. Z ene strani sovražnik vedno bolj oslabi, z druge se pa naša moč podvoji, potroji, — kdo ne bo šel rad in srčno v boj s trdnim zaupanjem, da bo zmaga kmalu naša?

Četrtrič pa je naša vojska Bogu tako všeč, da je gledal že v prvem boju z vedno večjim veseljem na nas, nam dajal vedno več svojih nebeških moči — milosti jim pravimo drugače — in da nam bo zdaj v dru-

gem in tretjem boju dajal še večjih, še lepših, še dragocenejših. Torej, duša krščanska in slovenska, če imaš še toliko napak, grehov, slabih nagnjenj, strasti ali kako se tem grdobam še pravi, na prve sedeže v nebesih lahko prideš, samo udariti moraš enkrat in potem stanovitna ostati, dokler ne premagaš vsakega zloдея v sebi in zunaj sebe. Tudi na onem svetu

»lenega čaka strgan rokav,
pal'ca beraška, prazen bokav«,

če ne še kaj hujega.

V ta namen se loti najprej s v o j e n a j v e č j e n a p a k e. Ko je David Filistejcem ubil Golijata, so drugi takoj peté pokazali. Posvetuj se s svojim dušnim vodnikom, katera napaka v tvojem srcu da je Golijat, potlej pa le nadnjo! Druge pritlikavce boš potem kmalu pomedel iz srca. — Že zdaj ti povem dve reči: k o r a j ž e n e s m e š i z g u b i t i, ker v tem metežu in borenju se boš gotovo večkrat izpodteknil in padel. Le vselej zopet na noge pa iznova začni! Največ potrpljenja mora imeti človek sam s seboj. »V tem boju zmagamo gotovo,« pravi sv. Frančišek Saleški, »če le vselej takoj, ko smo padli, zopet vstanemo.« — Potem pa: brez molitve in večkratnega prejemanja sv. zakramentov ne bo nič. Človeška moč je tu preslaba, treba nam je nebeške, treba nam je milosti. Mi sami smo ničla, mi in Bog pa — vsemogočni. »Vse premorem v Njem, ki me krepi,« pravi sveti Pavel (Filip. 4, 13). Torej, duša bogoljubna, na delo! Bog in junaška moč!

Dr. Ant. Zdešar.

Knjiga s samo tremi črkami.

V nekem samostanu sta živela dva brata; eden izmed nju je bil duhovnik ter je kot učenjak prebiral kupe knjig; drugi pa je bil priprost samostanski brat ter ni znal niti čitati, niti pisati. Nekoč je učeni brat svojemu neukemu bratu rekel: »Brat, čudim se, da ti ni nič dolgčas, ko vendar ne znaš čitati in

pisati ter se ne moreš kratkočasiti s knjigami.« Priprosti brat mu je nato odgovoril: »O pač! Jaz imam knjigo in jo prav pridno prebiram; saj jo vedno nosim seboj — v srcu in spominu. Toda ta knjiga ima le tri črke; ena izmed teh je črna, druga rdeča, tretja bela. Ko se ozrem na črno črko, se spomin

svojih grehov, ki se mi zde temnočrni in so grd madež na moji duši; ti grehi mi kličejo, da sem zaslužil večno kazen v peklenški temi; zato pa nad njimi žalujem prav iz srca; kesam se jih in jih bridko objokujem. Druga črka je rudeča ter me spominja rožnatorudeče krvi, ki jo je moj Izveličar na križu pretil za-me ubogega grešnika; ko to premišljujem, se zasveti moje srce in se napolni s sladkim upanjem, da mi bo Bog odpustil moje pregrehe. Tretja črka pa je bela; pogled nanjo me spominja lepih nebes ter večne

sreče, ki vlada tam; zahrepenim, biti prištet blaženim trumam nebeščanov, ki stoje pred večnim prestolom in Jagnjetom, oblečeni v svetlobela oblačila ter držeč v rokah palmove veje!»

Ko je duhovnik čul te besede, je spregovoril: »Dragi brat! Tvoja priprosta knjiga mi dopada bolj, kakor vse moje čitanje in pisanje; tudi jaz si hočem nabaviti enako knjigo ter jo pridno premišljevati; prepričan sem, da mi bo dajala obilno miru ter mi tudi odprla rajska vrata!«

Teotim.

Slika Matere božje na Sveti gori.

(Konec.)

Da je bila ta slika nekaj res lastnina svetogorska, to se je pred kratkim še jasneje pokazalo. V knezonadškofijskem arhivu so namreč našli dva svetogorska inventarja; enega iz leta 1808., drugega pa iz leta 1817. V prvem se kaka druga podoba svetogorske Matere božje še ne omenja, v drugem se pa že bere: »Ena podoba, predstavljajoča svetogorsko Mater božjo s pozlačenim lesenim okvirom, katera je v Gorici. — Odkod je pa ta slika prišla v inventar iz leta 1817., in kako, da se v prvem iz leta 1808. še ne omenja? To nam bo zdaj zdaj umevno. Plemeniti goriški rodbini Gironcoli (Džironkoli) se je pred nedavnim posrečilo, da je našla oporoko svojega sorodnika Jožefa pl. Gironcoli, ki je bil potem, ko je bila božja pot na Sveti Gori črez sedem let zopet odprta, imenovan za vodjo svetišča. Ta oporoka je bila narejena leta 1804., objavljena pa 16. aprila 1808. Med raznimi drugimi rečmi je ta zares plemeniti gospod volil svetišču na Sveti Gori tudi podobo svetogorske Matere božje, ki se tako-le o nji izrazi: »Ena podoba bl. Dev. Marije na Sveti Gori na leseni deski, ki jo je spretna roka zvesto posnela (kopirala) po izvorniku (originalu), ki je gori (t. j. na Sveti Gori).« Izrazil je tudi željo, da naj se ta slika takoj po njegovi smrti zanese na Sveto Goro, da se v slučaju, ko bi sedanjio milostno sliko zob časa kako končal, z njegovo zamenj. — Blagi in skrbni gospod je torej menil, da bi njegova slika kdaj utegnila namestovati prvotno milostno podobo.

Ali se je pa pokojniku spolnila njegova po-

slednja volja? Ali se je takoj po njegovi smrti podoba prenesla na Sveto Goro? Vse kaže da ne. Iz drugega inventarja je razvidno, da je bila slika leta 1817., torej 9 let po testatorjevi smrti, še zmerom v Gorici, in prav nič se ne motimo, ako trdimo, da je vedno doli ostala. Stvar si razlagamo tako-le: Leta 1809. je bilo oskrbnitvo svetogorskega cerkvenega premoženja izročeno trem ključarjem, poštenim meščanom goriškim. Pri enem izmed njih se je hranila cerkvena skrinja, in ta je najbrž želel, da bi bila kopija svetogorske Matere božje obešena nad cerkveno skrinjo v znamenje, da je skrinja in kar je v nji, last svetogorskega svetišča. Gotovo se je tej pobožni želji rado ustreglo, češ, saj se slika, ko bi bilo kdaj treba, lahko hitro na Sveto Goro zanese. In tako je ta kopija prehajala od enega cerkvenega ključarja na drugega, dokler je ni vodja ~~me~~gr. Lorenc Rutar, — gotovo ne brez dovoljenja preč. ordinarijata kot vrhovnega oskrbnika svetogorskega svetišča — podaril cerkvenemu ključarju Miheliču okoli leta 1875.

Odkod je pa vodja Jož. pl. Gironcoli to sliko dobil? Pravkar imenovani ključar Mihelič je svoji hčeri, pozneje omoženi Mulič, pripovedoval, da jo je slikala neka nuna. Sorodniki g. Jož. pl. Gironcoli, vodja svetogorskega, pa pravijo, da so slišali, da je imel ta gospod sorodnico, če ne celo sestro, ki je bila nuna klarisa, in je znala slikati. O tem se doslej še nič prav gotovega ne vé. Toliko, pravijo strokovnjaki, med njimi sedaj v Gorici bivajoči profesor prelat Drexler, da je gotovo, da ni bila sli-

kana pred 18. stoletjem, in da je delo diletanta (ki slika le za kratek čas) ter nima nobene umetniške vrednosti!

Zopet grozen udarec za puškarja Gyra, naj-novejšega lastnika te kopije! Naravnost smešno je, kako so trije od Gyra naprošeni slikarji njegovo sliko ocenjevali. Pripisovali so jo celó slavnemu Tizianu ter ji prisvojili vrednost 12.000, 18.000 in 20.000 kron! Eden je celo trdil, da je neizmerne, neprecenljive vrednosti! In koliko je Gyra za njo dal? Celih — 40 goldinarjev! — Kako pa, da dični naš puškar svoje toliko hvalisane slike še ni prodal? Nekaj bo menda že to krivo, ker zanjo preveč zahteva, še bolj, bi rekli, je kupce odvrčevala njegova trditev, da je slika s Svete Gore ali pa iz Solkana »izginila«.

Častiti bravci že vedo, kaj vse pomeni beseda »izginila«. Ko bi bil Gyra svojo sliko ponujal le kot posnetek — kopijo, — kar je v resnici, bi jo bil morda že prodal, tako naj pa le še malo počaka!

Kdor je to kratko razpravo bral s premislekom, mu bo jasno kot beli dan, da je slika, ki jo je Gyra razglašal za pravo in prvotno iz leta 1544. le posnetek ali kopija čudežne podobe Matere božje svetogorske, da ta kopija sploh nikdar ni bila na Sveti Gori, nikár pa v oltarju, da toraj tudi ni mogla »izginiti«, ne s Svete Gore, ne iz Solka-

na, da je stara le dobrih sto let, ter da je bila pred kakimi 30 leti še last svetogorskega svetišča, da si se je hranila v Gorici.

Ko bi zdaj kdo vprašal: ali je bil pač puškar Gyra res sam prepričan o tem, kar je trdil in pisal po časnikih, mu odgovorimo: nikdar in nikoli! Njemu je bilo vse to nečedno početje le kupčija! Hotel je le svoji sliki priboriti pristnost in prvotnost ter kdo ve kako imenitnost, samo da bi jo mogel bolje v denar spraviti. Ker so mu šli mnogi v svoji nerazsodnosti res na limance, in so mu verjeli, se je bržčas kakor pred leti zasloveli kopniški »stotnik« sladko v pest smejal, češ, kako naivno in lahkoverno je to ljudstvo!

Le ker se je vest o prodaji svetogorske milostne slike zanesla vsepovsod po Slovenskem, in mnogi še najbrž sedaj ne vedó, kaj je pravzaprav s svetogorsko sliko Matere božje, zdelo se nam je potrebno v njeno brambo napisati te skromne vrstice, ki naj bi pregnale vsakršen dvom o njeni pristnosti in prvotnosti, nadejaje se, da se tako starodavna in staroslavna, kronana podoba Matere božje na Sveti Gori zblesti le še v temvečji slavi in časti, in da jo bodo odslej naprej pobožni verniki le še bolj ljubili in častili, ter se s tem večjim zaupanjem priporočali priprošnji mogočne nebeške kraljice.

Na Sveti Gori, 4. marca 1909.

P. Kalist Medič.

„V pogubljenje!“

Nekega večera je iskal mož pota domu. Zaletaval se je; bil je pijan. Če tudi je že čez trideset let v vasi živel, vendar ni znal domu. Ker se ni mogel domisliti, kje da je, je strahovito zaklel ter zaklical mimoidočemu: »Pot sem izgubil; kam pa vendar grem?« Nagovorjeni je bil dober kristjan, ki je poznal pijanca ter globoko obžaloval nesrečneža. Ko je čul vprašanje pijančeve, je odgovoril resno: »V pogubljenje!« Ubogi pijani mož je uprl svoje oči vanj ter globoko zdihnil: »To je res!« — »Pojte z menoj,« je

rekel vprašani prijazno, »peljal vas bom domu!« — Pijanemu možu pa niso hotele več iz spomina besede: »V pogubljenje!« — »Resnično je,« je stokal, »jaz dirjam v pogubljenje. O Bog, pomagaj mi, reši me!« — Ta beseda ga je tako pretresla, da je pričel drugačno življenje. Ni več pokusil kapljice žganja.

Znabiti tudi tvoja pot pelje v pogubljenje? Ako ti vest to očita, ti zakličem resno: Vrni se na pravo pot! Ne dirjaj v pogubljenje!

Teotim.

Misijonska poročila.

Iz kitajskega misijona P. Baptista Turka.

Gotovo bo zanimalo bravce »Bogoljuba«, izvedeti nekaj podatkov iz misijona našega rojaka P. Baptista Turka. Zahvaljujoč se vsem dobrotnikom in podpornikom nam je poslal poročilo svojega delovanja v letu 1908. Naj slede tukaj nekateri odlomki iz njegovega pisma:

V okraju Kvan-ki (beri Kvanči) leži prijetno mesto U-šje. V letu 1907 je misijonska občina v tem kraju, ki spada v delokrog p. Baptista, zelo lepo napredovala. S pomočjo blagih dobrotnikov je sezidal v mestu katoliško šolo, kar zelo vpliva na verski razvoj in napredek. Vesel nad tem uspehom je sklenil misijonar slovesno obhajati kak večji praznik. Lahko si mislite, kako veselje je vladalo med verniki in katehumeni, ki se šele pripravljajo na sprejem svetega krsta, ko jim je bilo naznanjeno, da se bo slovesno praznoval v njihovi na novo ustanovljeni misijonski postaji najpristrčnejši praznik celega leta — Božič. To je bila prva večja slovesnost, zares vneta in pobožna, kakor piše p. Baptist; polnočnice so se verniki udeležili v obilnem številu in na praznik jih je pristopilo okoli petdeset k svetemu obhajilu, kar je za mlado postajo zares lepo število.

Novo leto 1908. je misijonar obhajal na misijonski postaji v Hvan-se-kanu. Tukaj ga je doletela neka neljuba neprilika, katero sam imenuje »srečno nesrečo« in katero tako-le popiše: »Bilo je 1. januarja ob 8. uri zjutraj. Pri daritvi svete maše nisem pozabil, da je moja dolžnost, se zahvaliti Bogu za milosti in dobrote preteklega leta ter ga prositi blagoslova za novo leto, pri čemer sem se prehvaležno spomnil tudi na Vas bla-

ge in usmiljene dobrotnike. Ko smo sedeli ta dan pri zajutreku, vstopi naš služabnik in ves iznenaden pravi: »Ravnokar sta vjela na trgu dva pogana na nekem skrivnem kraju tatu, ki je odpiral malo skrinjico, ter sta ga s skrinjico vred odvedla k mandarinu.« Povedal je tudi, da ljudje govore, da pripada skrinjica najbrž nekemu Evropejcu. Velimo mu, naj gre še sam pogledat, kaj se je zgodilo. Strežnik odide, toda povrne se kmalu, in sicer s skrinjico, katero osupnjen spoznam, da je moja. V njej sem imel do 60 kron denarja, zapisnike mojega misijonskega delokroga ter nekatere druge vrednostne stvari. Za-me reveža bi bila dovolj velika škoda, ako bi jo bil tat odnesel. Da bi ostrašili druge tatove, ki jih je tukaj zelo dosti, smo prosili mandarina, da vjetege uzmoviča pošteno in očitno kaznuje. Vklenjen in s težkim plohom na ramah se je moral predrzni tat po trgu kazati ljudem. Na plohu je bilo po kitajski navadi razločno napisano, kdo je ter zakaj je kaznovan. Moral se je tudi nam pokazati, da si ga ogledamo, a ni bil nobenemu poznan. Hudobnež nam ni hotel povedati, kako je izvršil tatvino, ali sam, ali s kakim tovarišem, in to pri belem dnevu; čudno se mi je zdelo, kako je mogel vedeti, da imamo v oni skrinjici denar. To nesrečno tatinstvo je tukaj vsepovsod zelo razvito. Pravijo, da se nahajajo po vseh mestih in večjih krajih tatinske družbe, katere imajo očitno poznane voditelje. Pred tatovi nismo nikdar dovolj pozorni ter večkrat ali skoraj v obče niti lastnim služabnikom ne moremo zaupati.«

Iz mesta Hvan-se-kana se je podal na različne kraje obiskat misijonske občine.

Posrečilo se mu je na novo ustanoviti šoli v Šja-pa-ho in Lou-sen-kanu. Z vzdrževanjem šol so se zopet stroški pomnožili. Res je sicer, da imajo učitelji primeroma male plače (10 kron na mesec), vendar so pa stroški ogromni, ker morajo dajati misijonarji otrokom, ne samo revnih, ampak tudi premožnih starišev, zastonj knjige in skoraj zastonj tudi hrano, ker drugače ne bi obiskovali šol. Nekoliko jim pri tem pomagajo domačini. »Hvala Bogu,« tako pravi v svojem pismu, »po nekaterih naših misijonskih krajih so verniki in katehumeni zares požrtvovalni in mnogo pomagajo za olajšavo misijonskih stroškov: nabirajo prispevke za zidanje misijonskih postaj in šol, za hrano misijonarjev in za njihove potne stroške. Tudi v mojem delokrogu sem dobil od nekaterih vernikov in katehumenov precejšnjo pomoč. Vendar pa njihova pomoč za ogromne misijonske potrebe daleč daleč ne zadostuje. Brez Vaše pomoči iz Evrope bi naši misijoni ta čas nikakor ne mogli obstati, še manj pa napredovati. Naši misijonski uspehi bodo, kakor vse kaže, še mnogo mnogo let skoraj popolnoma odvisni od Vaše vztrajne milosrčne podpore.«

Kako velike težave imajo misijonarji in kako malo se morejo zanašati na pomoč državne oblasti, nam kaže sledeči dogodek iz življenja P. Baptista, ki ga sam tako-le opiše: »Ko sem prišel po svojih misijonskih opravkih v mesto Či-cou, sem moral zaradi nekaterih pravnih obiskati tudi okrajnega mandarina. Mandarin sploh nič kaj radi ne poravnajo naših misijonskih pravnih. Da boste spoznali, kako varstvo prejemajo naši tlačeni verniki pri zlobnih gosposkih mandarinih, omenimo sledeči slučaj: Meseca januarja 1907 je neki kristjani umrl mož ter ji zapustil nedoraslega sina in precejšnje imetje. Takoj po moževi smrti so ji začeli njeni-paganski sorodniki groziti, da jo bodo ali umorili, ali pa prodali kakemu drugemu paganu za ženo. Revica je takoj pribežala v U-pe-se k misijonarju in ga prosila varstva. Misijonar nič hudega sluteč jo potolaži in priporoči sosednjim kristjanom, da naj pazijo na njene sorodnike. Ona se vrne domov, toda koma

je preteklo par dni, ko prihite kristjani naznanit misijonarju žalostno novico, da je vdova izginila in da se nahaja njen sin pri nekem sorodniku zaklenjen v sobi. Kaj se je zgodilo z nesrečno kristjano, se ni moglo takoj zvedeti. Nekega dne pove en pagan, da so jo umorili njeni paganski domačini. Le-ti so jo baje izvedli na zvit način iz vasi, ji z vrvjo zadrignili vrat ter jo takoj pokopali. Ta novica je nas vse zelo užalostila. Vso stvar smo brez odlašanja naznanili mandarinu in zahtevali pravično preiskavo. In kaj smo dosegli z našimi pritožbami? Nič! Mandarin je našo tožbo zavrnil in dejal, da to nam nič ni mar in da se nam ni treba vtikati v družinske pravde ljudstva, ampak da mu morajo take zadeve naznaniti lastni družinski predstojniki. Mi smo seveda njemu jasno povedali, da njegov ugovor za naš slučaj ne velja, ker so oni predstojniki sami pagani, ki nočejo braniti pravic naših kristjanov. Mandarin je nato preiskavo navidezno obljubil, tega po vendar le ni storil. Polagoma je preteklo leto, preteklo je drugo, in vendar vsa zadeva še ni rešena do danes, ko to pišem. To slabo vpliva na kristjane, zlasti pa še na neutrjene katehume. Ko vidijo, da se umor kristjana smatra za tako malenkostno stvar.«

Iz mesta Či-cou se je podal nazaj na postajo U-šje. Potoma je obiskal misijonske občine Lou-je-mjan, Ma-ken in Thjen-čja-cen. V mestu U-šje ga je čakalo obilo dela. Nekaj katehumenov je moral pripraviti za sprejem svetega krsta, poleg tega je pa moral nekoliko osnažiti še nedovršeno misijonsko hišo, ker so se bližali velikonočni prazniki. Ravno pred Veliko nočjo so prišli zvonovi, katere smo mu naročili in odposlali s pomočjo nabranega denarja. Kako je bil vesel tega daru, nam pričajo sledeče njegove besede: »Najlepše pa je bilo to, da so ravno pred temi prazniki dospeli Vaši zvonovi. Večjega sem odločil za postajo U-šje, v veliko veselje ondotnih kristjanov. Začasno sem ga obesil visoko na hišni tram, kjer je s svojim lepo in glasno donečim glasom na Veliko soboto začel izvrševati svojo misijonsko službo. Od drugih dveh zvonov sem

Devica orleanska.

srednjega namenil za misijonsko postajo v mestu Či-švej, najmanjšega pa sem dal nadmisijonarju P. Kasijan u za misijonsko postajo v Kvan-se-kan v zahvalo, ker mi je dal okoli 600 kron od darov njegovih dobrotnikov za nakup misijonske postaje v Či-švej. Za vse tri zvonove se Vam tukaj še posebej srčno zahvalim in rečem: Bog Vam

povrni! Veseli naj Vas radostno upanje, da bodo zvonovi s svojim opominajočim zvokom kot glasni in očitni pridigarji doneli tukaj med Kitajci v slavo božjo, zveličanje duš in v napredek našega misijona še mnogo mnogo let. To bo Vaša zasluga v Vaš večni dušni blagor.»

(Konec pride.)

Slovenci v Lurdu.

(Piše urednik. — Dalje.)

19. maja imamo danes, ko to pišem. 19. maj! Ali se vam, ljubi lurški romarji, ne vzbujajo ob tem dnevu kaki spomini? Ali so vam v ravno preteklih dneh kaj uhajale misli na lansko leto, kaj se je ravno te dni godilo? 11. maja smo odrinili od doma, od 14. do 19. pa so bili oni blaženi dnevi, ki smo jih imeli srečo preživeti v Lurdu.

Leto dni je že tega. Čas je tudi, da hitimo proti koncu našega popisovanja, da se nam stvar preveč v daljavo ne zavleče.

Popisal sem zadnjič popoldansko procesijo z Najsvetejšim, kakršna se vrši v Lurdu vsak dan popoldne in pri kateri se bolniki blagoslavljajo.

Druga procesija, ki je v Lurdu vsak dan, je procesija z lučicami. To je zopet nekaj čudovito krasnega, kakršnega ne vidiš drugod na svetu. Procesija ta je kajpada zvečer, ko se napravi noč. Udeležujejo se je vsi romarji: moški in ženske. Med procesijo je krasno električno razsvetljena cerkev in prostor pred njo. Vendar ne vsak dan enako: O praznikih ali kadar je prav veliko romarjev, je zgornja cerkev, bazilika, vsa v lučicah od tal do vrha zvonika; navnotako je razsvetljeno pročelje spodnje, rožnovenske cerkve in kip Matere božje na trgu pred to cerkvijo. Navadne dni pa bazilika ni razsvetljena vsa, ampak ima na zvoniku le monogram N. D. L. (Noter Dame de Lourdes, Naša Gospa Lurška) sestavljen iz raznobarnih lučic. — Pogled na razsvetljeno cerkev je čarobno lep.

Procesija se vije od dupline ven. Ko pride spredaj pred cerkev, pa ne gre naravnost naprej po planoti, ampak se vzdigne in gre kvišku po mogočnem viaduktu preko rožnovenske cerkve, po eni strani navzgor, da se po drugi strani spusti spet navzdol. Potem šele jo udari po dolgem po celi razsežni planoti tje do mesta, po eni strani doli, po drugi zopet nazaj proti cerkvi.

Vsak romar ima v roki gorečo svečo; in ker je romarjev na tisoče in tisoče, morete si misliti, koliko lučic gori tu Mariji v čast. In ker se procesija vije sem in tje, gori in doli, je podobna velikanski goreči kači ali goreči reki.

Kaj pa romarji delajo med procesijo? Iz vsega grla prepevajo vsak v svojem jeziku zdaj že pri nas precej znano in udomačeno lurško pesem: Zvonovi zvonijo — premo pojo — pozdravljajo lurško Gospo. — Ave, ave, ave Maria — ave, ave, ave Maria! itd. itd. Tu en zbor pevcev, tam drug, naprej zopet tretji in četrti, na vseh koncih in krajih se oglašajo in doni proti nebesom: Ave, ave, ave Maria!... (To pesem smo dali za obletnico zopet tiskati in jo dobite za nekaj vinarjev v Ničmanovi prodajalni v Ljubljani.)

Ko pridejo romarji v procesijo nazaj pred rožnovensko cerkev, se tam zbirajo v velikansko gručo. Goreče sveče jim še gore. Z vrha rožnovenske cerkve je videti, kakor bi se goreča reka zbirala in stekala v goreče jezero. »Ave Maria« je utihnilo, začno se druge pesmi. Francozi pojejo latinsko koralno »Credo« (vero); sliši se sila mogočno in veličastno; Nemci zopet svoje pesmi. Tedaj pa pravimo mi Slovenci: Pa še mi dajmo svoje! In začeli smo pevati iz naše romarske knjižice eno pesem za drugo. In ko smo jih speli že ne vem koliko, tedaj se oglašajo vedno nove želje: še tole, pa še tole! Tako da ko so utihnili že vsi, smo mi še vedno peli. Tujci se začno zbirati okoli nas in nas poslušati. — Naenkrat se zasliši glas: »Pojdimo še k jami!« »Dobro, k jami«, pritrdé vsi. Zastava naša naprej in gremo pred duplino. Ustavimo se na nasprotni strani dupline, tik na obrežju Gava, in obrnjeni proti duplini pojemo zopet nazdušeno: »O, Marija, naša ljuba Mati, sprejmi v milostno srcé« in druge zaporedoma, da ni hotelo biti konca. —

Kako se je pa tudi tukaj, tako daleč od domovine v tuji deželi, pa ob nogah nebeške Matere, ki nas je gledala iz skalne dupline, lahko pelo navdušeno, kako čudovito lepo je odmevala na tem svetem kraju naša slovenska pešem! ... Bila je ura že bžu enajstih, ko smo se poslovili in odhajali domu.

Pesmi, ki smo jih peli, so bile večinoma znane večno-lepe Riharjeve. Tujci so jih občudovali — na svoja ušesa sem slišal vsklikati: »čudovito lepo!« in nam, — kako so šle iz srca! Zakaj? Zato, ker tako dobro zadenejo in izražajo občutke, ki so nam polnili srca. Zdaj pa hočejo Riharja kar ob veljavo delati, češ da ni pravilen. Mi pa pravimo: Če tudi morda Riharjeve pesmi ne ustrezajo vsem zahtevam moderne glasbe, pa Rihar je bil s svojimi pesmami prav misijonar in apostol češčenja Marijinega med Slovenci, njegove pesmi so podžigale srca k ljubezni do Marije, ker gredo k srcu in prihajajo zopet od srca, kakor nobene druge. Zato si Riharja ne damo vzeti in ga bomo peli, kakor nam ga je Bog dal.

Omeniti moram zdaj še nekaterih znamenitosti v Lurdu, ki naj si jih ogleda vsak romar, in smo jih tudi mi obiskali v več skupinah ob različnih časih.

Prvo je rojstna hiša Bernardkina. Stoji v mestu v neki stranski ulici pod gradom. Je sicer enonadstropna, kakor so tam vse hiše, pa je revna. Nekdaj je bil mlin pri hiši — mimo teče mal potok — zdaj mlina ni več. V hiši so še razni spomini na Bernardko. Podobe njenih staršev, njena postelja, bukve, molek itd. — Spodaj v hiši ima njen brat prodajalno. Prodaja romarske »odpustke«. To je njen najmlajši brat; videl sem ga, star je od 50 do 60 let. Starejši brat ima enako prodajalno tam blizu cerkve poleg hotela Royal.

Dalje je mestno pokopališče, na katerem je grob Bernardkinih staršev. Pokopališče ni daleč proč, koj ob kraju mesta. Spomeniki na njem so vsi kameniti, in sicer ogromni, tako da je zelo veliko kamna na pokopališču. Vidi se, da imajo v kraju dosti kamna. Že za časa Bernardkinega je bilo ondi mnogo kamnarjev, in prvi čudežni ozdravljenec je bil kamnar, ki mu je šibra kamna oko pokončala. Kamnarji so tudi napravili pravno pot do dupline. — Grob Bernardkinih staršev je nekako na sredi pokopališča in za spomenik na kamenitem podstavu podoba Bernardke, klečeče pred Marijo.

Od tam smo šli v mestno farno cerkev, ki stoji sredi mesta ob glavni ulici, vendar nekoliko nazaj umaknena in zaradi tega precej skrita, ker le ozka ulica pelje od ceste do nje. Kakor sem že povedal, je cerkev nova, zelo velika in močena stavba, toda ne popolnoma dodelana. Zvonika še nima. Sloga je romanskega in ima znotraj dve vrsti ogromnih stebrov. Zidal jo je sloveči župnik Peyramale, ki je živel za časa prikazovanj. Njegov grob je pod velikim oltarjem; po stopnicah se pride do njega. Spomenik je pa videti nekoliko zanemaren.

Vredna, da se ogleda, je lurška »panorama«. Ta je koj med prvimi hišami, ki stojé najbliže cerkvi, zadaj za hotelom Royal. V njej se vidi kakor v naravni podobi svet pred duplino in okoli nje, kakršen je bil takrat, ko se je Marija Bernardki prikazovala. — Na drugi strani se vidijo razni, po resničnosti posneti prizori iz časa prikazovanj, n. pr. Bernardka pred sodniki, Bernardka pri župniku Peramalu itd. Osebe so iz voska in v naravni velikosti. Te podobe nam pomagajo, da se lažje predstavimo v one čase, ko so se na lurških tleh godile največje znamenitosti. — Razun tega so kazali notri tudi kinematografske slike, to je podobe, ki se gibljejo, kakor bi živele; in sicer iz Bernardkinega življenja in druge.

Koj na strani od bazilike vodi v breg pot na Kalvarijo. Mi smo šli skupaj na Kalvarijo v nedeljo popoldne ob dveh in molili križev pot. Postaje tega križevega pota so pa izdelane šele štiri; druge postaje zaznamujejo samo križi. A izdelane postaje kažejo, da bo ta križev pot posebno imeniten. Podobe so v lite iz bron v naravni velikosti; stoje kar na prostem brez strehe ali kapele. Takega križevega pota bo tudi težko kje dobili. Dvanajsta postaja je na vrhu griča (od tam lep pogled na mesto), k 13. in 14. postaji se mora iti — kakor naravno — zopet bolj navzdol. Posebno 14. postaja je globoko doli v zatišju na nekem prav pripravnem kraju, ki dobro spominja na Kristusov grob. — Od nje pelje pot dalje navzdol in se po njej pride po drugi strani griča nazaj do cerkve in naprej doli po ovinkih do dupline, kamor smo tudi mi šli, ker smo imeli v nedeljo popoldne pridigo pri duplini.

Tako smo si ogledali vse večje znamenitosti Lurda. Treba le, da omenim še zadnjih dogodkov, in potem se obrnemo zopet nazaj proti domu.

Po svetu.

Litanije svetega Jožefa so potrjene za javno službo božjo. Za to dovoljenje so se potegovali zlasti razni cerkveni redovi, posebno pa vrhovni opat trapistovski. Za javno službo božjo so sedaj dopuščene petere litanije: Litanije sladkega Imena Jezusovega, litanije presvetega Srca Jezusovega, lavretanske litanije, litanije svetega Jožefa in litanije vseh svetnikov.

800letnica. V Rimu so 21. aprila slovesno praznovali 800letni spomin smrti sv. Anzelma, cerkvenega učenika.

Bogata nagrada. Duhovnik Fantozzi v Veroni je založil deset tisoč frankov, ki jih sme dvigniti dr. Perego, ako more dokazati, da slone čudežna ozdravljenja v Lurdu na prevari.

34 mučencev je bilo prišteti med svetnike dne 2. maja v vatikanski cerkvi. Slovesnost se je izvršila z običajnimi obredi. Mučenci pripadajo družbi za vnanje misijone v Parizu, eden pa je iz dominikanskega reda.

Avstrijski srednješolci pri svetem očetu v Rimu. O velikonočnih počitnicah se je odpeljalo z Dunaja v spremstvu svojih profesorjev 350 dijakov v večni Rim. Sveti oče jih je sprejel dne 6. aprila ter je imel nanje sledeči nagovor: »Ljubi sinovi! Zahvaljujem se vam ginjen in vzradoščen, da kažete na tak način svojo naklonjenost do nebeškega Zveličarja in Njegovega namestnika na zemlji. Porabili ste velikonočni počitek v to, da ste prišli v Rim, da si ogledate znamenite spomenike, še bolj pa, da si utrdite vero s prejemom svetih zakramentov, in z molitvijo na grobeh svetih mučencev. Blagoslovilam vas, vaše učitelje in starše in prosim tudi posebnega blagoslova za vašega cesarja, ki že več kot 60 let daje svojim narodom vzvišen zgled zvestobe v veri in v izpolnjevanju svojih dolžnosti.« Na vse navzoče je napravila avdienca globok vtis.

134 novih škofov za razne kraje sveta so imenovali sveti oče dne 29. aprila. Ob isti priliki je bil prištet v tajnem konzistoriju med svetnike blaženi Klemen Hofbauer, kar se je slovesno ponovilo v cerkvi svetega Petra v Rimu dne 20. maja.

Zastopstvo katoliških delavskih družb iz Nemčije se je poklonilo o Veliki noči papežu v Rimu. Z veseljem so sprejeli sveti oče naznanilo, da vidijo pred seboj zastopnike 1740. društev, ki štejejo 400.000 članov.

Zmaga krščanskega ljudstva. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah so zmagali krščanski socialci na Zgornjem Avstrijskem, na Solnograškem in na Predarliskem. Tudi štajerski Slovenci so izvolili za zastopnike v deželni zbor katoliške in značajne može.

Armensko klanje v Mali Aziji. Ob nemirih v Carigradu, ko so odstavili sultana Abdul Hamida, je nastalo po Mali Aziji grozno klanje kristjanov. Časopisi so pisali o tisočih in tisočih umorjenih Armencev. Turška krvoločnost do kristjanov je zopet tirjala nešteto nedolžnih žrtev. Najhujše je bilo v Adani. Pustošenje se je začelo 14. aprila in je trajalo v presledkih več dni. Brzobjavka iz mesta Adana, dne 19. aprila, se je glasila: »Že tri dni traja pustošenje, požiganje in moritev kristjanov. Pomoč nujna.« Čudno je pri tem le to, da evropske velevlasti tako potrpežljivo prenašajo taka grozodejstva! Ne verjamemo, da bi ne pomagalo, ako bi se hitro zapretilo. Čas bi bil, da bi se enkrat za vselej ukrotila krvoločnost brezsrčnih Turčinov!

Hrvatski romarji so bili zadnji čas v Rimu. Sprejeti so bili tudi od svetega očeta. Papež Pij X. so v nagovoru zatrievali, da od nekdaž iskreno ljubijo hrvaško ljudstvo, ker je zvesto sveti Cerkvi in vdano cesarju Francu Jožefu I. Pevcem so se sveti oče zahvalili ter rekli po hrvaško: »Hvala liepa.« Tudi učenke nekega zavoda so lepo zapele dvoglasno papeževo himno, kar je svetega očeta zelo veselilo.

Princ Maks Saški, duhovnik, brat saškega kralja, ki je profesor kanoničnega prava na vseučilišču v Freiburgu, se je povrnil v domačo družino. Govori se, da se ga loteva sušica. Princ je sedaj star 39 let ter je bil poprej častnik. Vse se je čudilo, ko je leta 1893. izjavil, da hoče postati duhovnik. Odpovedal se je bil vsem pravicam in tudi postavnim letnim dohodkom. Živel je zadnji

čas silno strogo in se je mnogo zatajeval. Najbrž se ne bo vrnil več na profesorsko stolicu.

Linški škof. Dne 1. maja je bil posvečen za škofa v Lincu dr. Rudolf Hittmair in sicer v novi cerkvi Marijinega brezmadežnega spočetja. Posvečevanje je vodil dunajski apostolski nuncij nadškof Januarius Granito Pignatelli di Belmonte; kot soposvečevalca sta bila navzoča dvorni župnik škof Lovro Mayer in pomožni škof Marschall.

Princezinja — redovnica. V rimskem zavodu »Sacre - Coeur« je napravila 3. maja redovno obljubo hčerka kneza Antici - Mattei. Cerkvene obrede je vodil kardinal Vives y Tuto ob navzočnosti številnega rimskega plemstva.

Vnebohod Marijina. Sveti oče Pij X. dobivajo vedno več novih prošelj, da bi proglasili za versko resnico, da je bila Marija tudi po telesu vzeta v nebesa. Zadnji čas je došla prošnja, ki jo je poslalo okrog stotisoč katoličanov iz Brazilije. Ker se je tudi mnogo škofov zavzelo za to, da bi se proglasil vnebohod Marijin za versko resnico, so se jeli tudi sveti oče živo zanimati za važno zadevo. Svojo sodbo so izrekli s temi le besedami: »Io sono convintissimo« t. j. »Jaz sem o tem docela prepričan.«

Prva sibirski vizitacija. Škof Ivan Cieplak, se je podal prvega majnika v spremstvu treh višjih duhovnikov iz Peterburga v Sibirijo, da obišče ondotne katoliške župnije in naselbine. Po slovesni službi božji je šlo mnogo peterburških katoličanov na kolodvor, da so se poslovili od cerkvenega dostojanstvenika. Škof bo obiskal najprej kraj Wologda, konec vizitacije pa bo šel na otoku Sachalin. Vlada mu je dala na razpolago za ves čas vizitacije salonski voz.

Katoličani v Združenih državah. Sev. Amerike se ne morejo posebno veseliti novega predsednika Tafta, če je resnica, kar sporočajo listi, da se je pred svojim nastopom na krmilo države — dal vpisati v zvezo prostozidarjev.

Socialni demokrati v besedi in dejanju. Socialistični delavski minister v Parizu si je izvolil stanovanje v dosedanji nadškofijski palači. Nekdanja škofova kapela mu služi kot obednica; poleg tega je spremenil na najsijajnejši način še eno obednico, privatno salonsko sobo, dve spalnici, salon za billard itd. Samo za preuredbe se je izdalo 600.000 frankov. Si znajo postreči taki možje, ki sicer govore o enakosti, o bratstvu in o ljudskih žuljih. Kapela - obednica, ti dve besedi zadosti jasno spričujeta, kam bi prišli, ako bi zavladali med nami socialni demokrati!

Banjaluški škof Fra Marijan Marković je praznoval 4. maja 25letnico škofovanja. Hrvatski listi so se vsi spominjali tega važnega dogodka ter slavili delavnost in vnemo častitljivega cerkvenega kneza.

Sedmi splošni avstrijski katoliški shod bo letos na Dunaju od 5. do 8. septembra.

Drugo hrvatsko romanje v Lurd se bo vršilo meseca avgusta. Romarje bosta vodila škofa mil. gg. dr. Anton Mahnič in dr. Juraj Carič. Odhod z Reke 9. avgusta popoldne.

Pomoč dušam v vica. Meseca novembra, praznovali bodo papež Pij X. 25letnico škofovanja. Čujemo, da se potegujejo po raznih deželah, naj bi sveti oče ob tej priliki razširili za vso katoliško cerkev predpravico treh svetih maš na Vernih duš dan.

To pravico imajo duhovniki že okrog 150 let v mnogih katoliških deželah in pokrajinah n. pr. na Španskem in Portugalskem, v srednji in južni Ameriki, na Filipinih, Kanarskih otokih itd. Podelila se jim je vsled ponovne in iskrene prošnje veljavnih oseb, kraljev, vladarjev itd. Prošnjo za enako dovoljenje so pred leti poslali do papeža Leona XIII. razni kardinali, škofje, tisoči duhovnikov in svetnih dostojanstvenikov. Med prosilci je bil celo prelat J. Sarto, sedanji papež. — Upati je torej, da bo sčasom omenjena pravica dovoljena vsem duhovnikom, ki bodo mogli v prid dušam v vica na Vernih duš dan opraviti tri svete maše. Morda se to zgodi že letos, če bodo prošnjo podpirali škofje raznih deželâ.

Po domovini.

Lavantinskega knezoškofa ekscelenco dr. M. Napotnika so sveti oče sprejeli v avdienco dne 16. maja. V Rimu je bil tudi tržaški škof dr. Nagl, ki se je udeležil skupno z Dunajčani svetniškega proglašenja blaženega Klementa Dvořaka.

Duhovske spremembe v ljubljanski škofiji: Župnija Ribno je podeljena č. g. Janezu Kramar, kaplanu na Vačah, župnija Toplice pa č. g. Frančišku Erzar, kaplanu v Košani. Na župnijo Lozice je bil umeščen ondotni administrator č. g. J. Klemen, župnija Naklo je podeljena č. g. Jožefu Seigerschmied, župniku v Lescah.

Ameriški škof Jakob Trobec bo prihodnje dni obiskal staro domovino. Podal se bo v spremstvu svojih sorodnikov tudi v Rim. — Odgovarjal se je škofiji mil. g. škof Stariha.

Častni kanonik ljubljanskega stolnega kapitlja je postal dobropoljski rojak msgr. Anton Jaklič, superior 3. vojnega zbora v Gradcu.

Umrli je dne 13. maja vpokojeni župnik č. g. Mihael Šobar v Toplicah na Dolenjskem. Raini je bil župnik v Sočrgi. Zadnja tri leta ni mogel nič več maševati. — V Novem mestu so 17. maja pokopali č. g. P. Viljema Vindišer, frančiškanskega gvardijana, ki je umrl po kratki, mučni bolezni. N. v m. p.!

Župnijskega izpita v pomladanskem terminu so se udeležili naslednji čč. gg.: Abram Anton, kurat v Št. Petru na Krasu; Bartel Bertold, kaplan v Sostrem; Bešter Janez, kaplan v Cerkljah pri Kranju; Čerin Karol, kn. šk. tajnik v Ljubljani; Drolc Karol, kaplan na Igu; Jerič Anton, kurat na Ustju; Kajdiž Valentin, kaplan na Dobrovi; Kalan Jakob, kaplan v Vremah; Lah Lovro, župni upravitelj na Gori pri Idriji; Logar Josip, prefekt v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu; Pavšič Frančišek, kaplan v Naklem; Pečarič Martin, župni upravitelj v Križih pri Trziču; Pelc Ivan, ekspozit v Zdihovem; Podlipnik Josip, župni upravitelj na Selu pri Šumbregu; Štular Martin, prefekt v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu.

Tridnevniko za krščansko delavstvo slovensko je imel v Gorici č. g. P. Klemen, pred praznikom varstva sv. Jožefa.

V Podgoro pri Gorici je nastavljen kot kurat č. g. Ciril Vuga, doslej stolni vikarij v Gorici; na njegovo mesto je prišel č. g. dr. Kobal iz Dornberga.

Lavantinska škofija. Umrli je č. g. Anton Novak, kaplan v Leskovcu, 7. malega travna, šele 37 let star. Umrli je č. g. Fr. Zdolšek, ml., župnik pri Sv. Jerneju. — Č. g. Evald Vračko, kaplan v Jarenini, je dobil župnijo Št. Ilj v Sl. goricah; č. g. Marko Žičkar, kaplan v Konjicah, župnijo Sv. Duh v Ločah; Jože Panič, kaplan v Vuzenici, župnijo Sv. Antona na Pohorju. — Fr. Nandeliček, kaplan v Ribnici, gre v začasni pokoj. — Birmovanje v gornjegrajski dekaniji bode koncem avgusta in začetkom septembra. — Po južnih dekanijah štajarskih se je jela lepo širiti zlasti po Marijinih družbah takozvana Grignonova pobožnost do Marije. Grignonova »La vraic

dévotioneto« nam nadomestuje Bleiwesova knjižica »Po Mariji k Jezusu«.

Društvo sv. Marte v Ljubljani ima svoj shod na praznik sv. R. T. po končani popoldanski službi božji v stolni cerkvi.

* * *

Iz Škal pri Velenju. Obhajali smo od 17. do 26. aprila sveti misijon. Vodili so ga č. gg. Lazaristi iz Celja. Bil je obilno biskan. Vkljub lepemu vremenu in še preoblinemu delu zunaj — je bila cerkev vedno pri vsaki pridigi prenapolnjena. Nad vse sijajen pa je bil sklep svetega misijona. Sprevod z Najsvetejšim je bil velikanski. Čast tudi sosednji Marijini družbi, ki je prihitela počastiti Najsvetejše, ter enoglasno molila rožni venec za č. duhovščino. Domačink žalibog dosedaj še ni bilo veliko v Marijini družbi. Pa zelo se veselimo, ker so vlč. g. dekan nam obljubili, da bodo skrbeli, da se bo tudi pri nas kmalu ustanovila.

Iz Št. Jerneja na Dolenjskem. Pri nas smo imeli v nedeljo, dne 2. maja dve prav lepi slavnosti v čast Matere božje. Prva se je vršila iz Št. Jerneja s procesijo proti Vrbovcem, med katero so nosili štirje mladeniči Marijine družbe, Marijo pomočnico v novo prav lepo kapelico, ki jo je dal narediti tamošnji posestnik M. Martinčič. Druga slavnost je bila pa v novem Lurdu, v Rakovniku pri Vrbovcih, ko smo šli po končanem govoru pri novi kapelici, počastiti še Iurško Devico. Po končani slovesnosti so tamburaši zaigrali med petjem še par Marijinih pesmi, potem smo se pa veselili razšli.

Dolenja vas pri Ribnici. Novo življenje se kaže tudi pri nas. Imamo mnogo »Bogoljubov«, nekaj »Glasnikov« in »Cvetja«. Tudi imamo zdaj že sledeče družbe in bratovščine: Dekliško in mladeniško Marijino družbo, ki jako lepo vspeva. Tudi tretji red sv. Frančiška je kanonično ustanovljen v naši cerkvi in šteje mnogo udov. Vsako nedeljo molimo dekleta skupno molitveno uro in med molitvijo veselo pojemo pesmi iz ljudske pesmarice. Ustanovljeno in dovoljeno je vsakdanje sveto obhajilo, h kateremu pristopi vsaki dan veliko deklet.

Šola sv. pisma.

Odgovori na vprašanja desete naloge. Dšlo je mnogo odgovorov bolj ali manj obširnih, vendar pa vseskozi dobrih. Prav dobro so rešili:

Kristanc Mana, M. M. Cirknica; Marijina družba, Trzič; Kastelic Mar.; Pesko Mar.; M. Marija v B—s; Plohl M.; Gale Jož.; Pustišek Miha;

Medle Mar.; Čopič Fil.; Smrekar Hel. in Jemec Mar.; Marijina družba v Št. Jurju ob Tabru; Sifrer Mar.; Primic ran.; Horvat Mar.; Schneider Mar.; Neimenovana; Grandovec Kat. in Golc Ter.; Caf J.

O. na prvo vprašanje. Ime Marije se izgovarja v hebrejskem Misjam ali Mariam ter pomeni morsko grenkost ali vladarico morja. — V sirščini pomenja to ime — gospo. — Sv. Hieronim pravi, da pomeni to ime — miro, to je neko grenko, pa lepo dišeče mazilo. — Drugi učenci trdijo, da Marija pomeni tudi — morsko zvezdo. Vsi ti pomeni se lepo in pravilno prikladajo Mariji Devici.

O. na drugo vprašanje. Bog deli milosti angelom in ljudem v razni meri; nekaterim več drugim manj, kakor hoče in kakor sodelujejo. Marija pa je dobila od Boga največjo mero milosti, ki presega daleč vse ono, kar so dobili drugi ljudje. Ker je milost nasprotna grehu, je jasno, da ni prostora grehu tam, kjer je polno milosti. Zato Marija ni imela nobenega greha, ne izvirnega ne osebnega; tudi ne nasledkov izvirnega greha. — Na tej resnici sloni praznik Brezmadežnega spočetja D. M.

Opomba ured. Nekateri reševalci so spravili tudi praznik Marijinega Oznanenja v zvezo s to resnico »milosti polna«. Res je zveza, pa drugačna, kakor z brezmadežnim spočetjem. Kdor jo hoče iskati, nam jo more v prihodnji številki pojasniti.

O. na tretjo vprašanje. Marija je blagoslovljena med ženami, ker je postala mati Sina božjega in vsled tega deležna velikih milosti in prednosti, ki jo povzdigujejo nad vse druge žene, kakor sama poje v svoji pesmi: »Magnifikat«. Ženski spol ima dve veliki prednosti: devištvo in materinstvo; Marija je združila obe na čudoviti način.

Marija in Eva sta si podobne: Obe ste stopile v življenje brez madeža kekega greha; obe ste bile lepe na duši in telesu. Obe ste naše matere, od Eve imamo telesno, od Marije duhovno življenje. Obe ste občevala osebno z Bogom, Eva v raju, Marija z Jezusom. — Eva je pred-

podoba Marije. — Eva je dobila obljubo, da bo žena kači glavo strla, Marija je to obljubo spolnila. Eva se je pečala s hudobnim angelom, se je dala zapelati v greh, iz napuha, ker je hotela biti kakor Bog, Marija je govorila z nadangelom o svetih rečeh, držala se je vestno volje božje iz ponižnosti. Po Evi smo podedovali greh in smrt, po Mariji milost in življenje. Eva je raj zapravila, Marija nam ga je zopet pridobila.

O. na četrto vprašanje. Marija se ni bala angela, saj je mnogo slišala o angelih in brala v svetem pismu, tudi smemo misliti, da je že dosihmal prijazno ž njim občevala, kar jo je prestrašilo je bil angelov pozdrav in njegovo označilo. Najprej si v svoji veliki ponižnosti ni mogla misliti, da bila ona izbrana za mater Odrešeniku sveta; posebno pa se boji za svoje devištvo, katero je Bogu obljubila; zato hoče imeti pojasnila in zagotovila o vsem tem. Res jej angel razloži čudežno včlovečenje Sinu božjega in jo pomiri za njeno devištvo. Nekateri menijo, da se je zbala angela tudi zato, ker se je prikazal v podobi mladenčca; mogoče bi bilo, pa iz besed svetega evangelija ni razvidno.

Enajsta naloga.

In ko pride binkoštni dan, so bili vsi skupaj na tistem kraju. Kar vstane nanagloma šum z neba, kakor bi zapihal silen veter, in napolni vso hišo, kjer so sedeli. Tu se jim prikažejo razdeljeni jeziki, kakor ognjeni, in po eden se vsede na vsakega izmed njih. In vsi se napolnijo s Svetim Duhom in začno govoriti v različnih jezikih, kakor jim je Sveti Duh dajal izgovarjati. (Dej. ap. 2, 1—5.)

V. 1. Kje so bili zbrani apostoli. Kdo je bil ž njimi?

V. 2. Katere prikazni so spremljevale prihod Svetega Duha,

V. 3. Kako je Sveti Duh napolnil apostole; kako napolnjuje srca vernikov?

V. 4. Kaj so darovi Svetega Duha, kako se ločijo od čednosti?

V. 5. Kaj so darine ali karizme, kakšnega pomena so za sveto cerkev?

Nove knjige.

»Večna molitev« v novem natisu z velikimi črkami. Cena za lično vezano knjigo z rdečo obrezo 3 K, z zlato obrezo 3 K 90 v. Knjigo je založila »Katoliška bukvarna« v Ljubljani. Nov natisk te splošno razširjene knjige ima tako povečan tisek, da bo mogel tudi najkratekovidnejši knjigo rabiti. Starejši, ki jim peša vid, bodo velike črke brali z lahkoto, mlajši častilci pa si bodo ohranili zdrav vid, in ne bodo utrudili očesa, tudi če molijo zvečer v mračnih cerkvah.

Važno je, da obsega knjiga tudi pasjon ali premišljevanje Kristusovega trpljenja po vseh štirih evangelistih, česar ni mela dosedaj nobena slovenska knjiga. To težko pričakovano knjigo toplo priporočamo in želimo, da se vedno bolj širi pobožnost pred Najsvetejšim Zakramentom. Knjiga ima kljub svoji obsežnosti zelo priročno obliko in se bo prav hitro razširila in priljubila med častilci najsvetejšega Zakramenta.

Darovi.

Za bratovščino presv. Rešnjega Telesa od 1. decembra 1908. do 8. majnika 1909.: Šmartin pri Kranju 268 K 68 v.; Mengeš 259 K; Breznica 165 K; Št. Vid pri Zatični 150 K 90 v.; Domžale 150 K; Stara Loka 111 K 34 v.; Suhor 101 K 45 v.; Breznica 165 K; Čemšenik 124 K; Besnica 100 K; Vrh p. Log. 108 K; Dobrava pri Kropi 100 K; Budanje 108 K 57 v.; Sv. Križ pri Litiji 101 K; Slavina 114 K; Špitalič 104 K 50 v.; Škocijan pri Turjaku 100 K; Homec 124 K; Bela Cerkev 100 K; Metlika 92 K 21 v.; Spodnji Tuhinj 84 K 80 v.; Kranjskagora 80 K; Horjulj 80 K; Ježica 88 K; Prežganje 88 K; Sostro 80 K; Senožeče 33 K; Rieg 28 K; Želimlje 44 K; Begunje p. Cirk. 44 K; Bevke 29 K 70 v.; Leskovica 26 K; Dobrnič 87 K 40 v.; Naklo 40 K; Rob 70 K; Hinje 40 K 10 v.; Šmartin pri Litiji 62 K; Podzemelj 15 K; Ambrus 30 K; Slap 40 K; Orehek 42 K; Draga 27 K 20 v.; Sveta Gora pri Litiji 12 K; Radeče pri Zidanem mostu 45 K; Smihel pri Rudolfovem 27 K 27 v.; Gora nad Idrijo 20 K; Lesce 61 K; Zasip 30 K; Preddvor 35 K 20 v.; Sv. Jošt p. Vrh. 54 K; Sveta Gora 11 K; Vrh sv. Treh kraljev 70 K; Kopanj 58 K; Vranja peč 50 K; Spodnji Tuhinj 84 K 80 v.; Primskovo pri Litiji 40 K 60 v.; Čeremošnjice 20 K; Janče 73 K; Velesovo 50 K; Zaplana 61 K 50 v.; Radeče pri Škofji Loki 71 K 10 v.; Oberskril 10 K; Boštanj 50 K; Češnjice 34 K; Duplje 45 K; Ovshe 33 K 33 v.; Bled 63 K 40 v.; Trnovo v Ljubljani 54 K; Št. Ivan 34 K; Št. Jakob ob Savi 65 K; Bučka 28 K 82 v.; Brdo 50 K; Mekinje 50 K; Podbrezje 47 K 70 v.; Stara Oselica 44 K 50 v.; Zgornji Tuhinj 60 K; Rakitna 74 K; Eben-tal 41 K 10 v.; Polica 43 K; Sv. Trojica p. Cirk. 30 K; Osilnice 70 K; Para p. Kost. 40 K 20 v.; Golo 37 K; Sv. Peter p. Rud. 30 K; Leskovec 70 K; Dol 64 K; Šturije 22 K 61 v.; Ajdovec 39 K; Št. Lenart nad Škofjo Loko 50 K; Godo-vič 57 K; Ribno 60 K 70 v.; Radovica 30 K; Kamna gorica 75 K; Mokronog 35 K; Lahovče 26 K 22 v.; Škofja Loka 70 K; Sv. Križ nad

Jesen. 20 K; Topla reber 21 K; Dobrova 82 K; Javorje nad Škofjo Loko 30 K; Podraga 73 K; Brusnice 28 K; Vrhpolje pri Vipavi 52 K; Svibno 49 K; čč. gg. uršulinke 70 K; po čč. gg. uršulin-kah 99 K; po preč. g. dr. Jeršetu 50 K; po preč. g. Potokariu 45 K; neimen. 12 K 20 v.; Urška 1 K; Mar. Pfeifferer 4 K; Franica Benkovič 3 K; Ana Šmalc 2 K; Frančiška Pucihar 2 K; Fran-čiška Grčar 2 K; Kraljič Neža 2 K; Jerica Dež-man 50 v.; neimen. 5 K; Gregorin Rozalija 2 K; Jarc Mar. 1 K; Tomec Helena 1 K; Lahajner Karl 2 K; M. Stanovnik 60 v.; p. n. g. dr. Lesar 50 K; mil. g. prošt Sajovic 2 K; Marija in Mari-jana Kogovšek 2 K; Antonija in Mar. Tomšič 10 K; Završan Terezija 2 K; Mar. Berce 2 K; Ana Malenšek 2 K; Terezija Mekel 2 K; Mošnje 25 K; Sv. Katarina 42 K 20 v.

Za misijone neimenovana po mil. g. stolnem proštu J. Sajovicu 50 K; z domačimi misijon 50 kron.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani v mesecu aprilu: Po preč. g. župniku J. Pristovu iz Hor-julja 13 K; I. Zakotnik 10 K; g. Fürst 10 K; I. Irz 5 K; M. Sladič, Amerika, 12 K 19 v.; I. Beber 16 K; M. Kolar 5 K; iz Unca 5 K; neimenovana rajnica 6 K; U. Remškar 5 K; A. Pezdir 5 K; A. Debevec 10 K 20 v.; neimenovan iz Jozefi-nišča 10+6 K 60 v.; neimenovana delavka 200 K; po preč. gospodu dekanu iz Kobarida 7 K; zbirka I. Knifca 8 K; J. Abranovič 20 K; iz Go-rij in Dovičega 36 K 90 v.; horjulski možje po g. Stanoniku 18 K 50 v.; iz Mengša 30 v.; M. Se-lani 20 K; J. Tinta, južna Amerika 125 K 75 v.; F. Geier 6 K; iz Ljutomera 8 K 30 v.; po M. Kos 16 K; Marijina družba v Horjulu 50 K; M. Lo-kan 50 K; z Gore 15 K; preč. g. Schifferer 10 K; M. Porenta 5 K; g. Pils 10 K; M. Jarc 5 K; M. Svetek 14 K; A. Rinz 6 K; gojenke v Trnovem 8 K; Scheiblich 5 K; iz Jelšan 242 K 88 v.; preč. g. Zbašnik 5 K; usmiljene sestre v Ungvárnu 20 K; neim. 20+10+6+5 K. Več manjših darov.

Mladenci — na Brezje!

Binkoštni torek bo, kakor naznanjeno, shod vseh slovenskih mladeniških Marijinih družb na Brezjah.

Razpored bo ta-le:

Na voljo je dano družbam, da pridejo že v ponedeljek popoldne ali v torek zjutraj. Glavna reč bo seveda v torek.

V ponedeljek popoldne bo spovedovanje za one, ki bodo hoteli spoved opraviti. — Ob 7. zvečer bo pozdravni govor (pridiga) in litanije. — Potem prosti čas za večerjo in še spovedovanje, če bo treba. — Ob 9. zvečer procesija z lučicami.

V torek tihe sv. maše na vse zgodaj. — Ob 6. sveta maša s petjem, med katero bo skupno sv. obhajilo. — Potem tihe maše in prosti čas za zajutrek.

Ob 9. se gre nasproti družbam, ki pridejo ta dan z vlakom. Ko sprevod pride v cerkev, zapoje vsa cerkev znano pesem: Ti, o Marija, naša Kraljica! (Dve kitici po novem besedilu. Naj bi jo povsod doma poskusili, da jo bodo znali.)

Potem pridiga in sv. maša.

Nato zborovanje na prostem pred cerkvijo; če bi bil dež, pa v novi dvorani. Govorili bodo gg. voditelji in pa mladeniči sami. Med govori petje.

Opoldne prosti čas za kosilo.

Ob 1. uri se zborovanje nadaljuje.

Po končanem zborovanju, če bo čas, procesija, potem litanije. Sklep. Pred odhodom iz cerkve zapoje zopet vsa cerkev

znano: O Marija, naša ljuba Mati. (Tri kitice. Lahko jo prepišejo, da jo bodo znali.)

Na prostem pred cerkvijo bodo po primernem nagovoru zapeli vsi: Hej Slovani! (Dve kitici.) Med procesijo se bo pela lurška pesem, ki se bo medtem posebe natisnila in se dobila na Brezjah za par vinarjev.

Povabljeni so mladeniči vseh Marijinih družb na Slovenskem: s Kranjskega, Štajarskega, Koroškega in Primorskega. Naj bi prišli kolikor mogoče polnoštevilno, do zadnjega vsi! Dobrodošli tudi fantje, ki niso v Marijinih družbah in možje-družabniki!

Pridite vsi z zastavami in svetinjami. O novih svetinjah bomo ravno na Brezjah govorili.

Posebni vlaki se niso preskrbeli, ker ni bilo gotovo, da bi se dobilo zadostno število, kakršno zahteva železnica za posebne vlake. Torej bo treba prihajati z navadnimi vlaki. Z Otoč pa bo šel nazaj posebni vlak ob takem času, da se bodo vsi še tisti večer lahko na vse strani domu odpeljali.

Fantje, potrebni smo, da se zberemo, navdušimo in poživimo. Pridite vsi. Poagiti-rajte še zadnje dni od osebe do osebe, da bo udeležba kar moč mnogoštevilna.

Fantje in dekleta, molite tudi, da bi se ta lepa slavnost srečno obnesla in obilo sadu rodila!

Na svidenje — na Brezjah!

Snujte odseke po Marijinih družbah.

Kaj pa je to, »odsek«? Odsek je to, kar je odsekano. Prav za prav ni popoinoma odsekano, ampak le oddeljeno — v ta namen, da v manjšem obsegu lažje izvršuje kako posebno delo.

Cela Marijina družba ima svoj gotov namen. A posamezni udje imajo lahko še posebne namene in cilje: in da te cilje lažje dosežejo, zato se jih zbere nekaj od družbe v poseben oddelek ali odsek ki dela za tisti cilj.

Ti odseki so velike važnosti za pravo življenje v Marijinih družbah. »Kako se gibljemo« je napis tam zadaj pri dopisih. Da ne samo živeti, ampak tudi gibati, sukati se je treba v družbah. Odseki bodo pa veliko pripomogli, da se boste živahnješe gibal.

Take odseke imajo tudi drugod pri Marijinih družbah, kjer so družbe v pravem redu. In odseke začnimo snovati tudi pri naših družbah!

Kakšne odseke pa naj bi kaj napravili? Za karkoli dobrega se vnamete, da hočete skušati doseči, za vse tisto lahko napravite odsek. — Pa da vam ne bo treba preveč ugibati, vam hočem nekoliko povedati, kaki odseki bi bili posebno priporočljivi.

Tele odseke vam bi posebno priporočil:

1. Časnikarski, za razširjenje dobrih časnikov (zlasti »Bogoljuba«). Ta odsek bi imel opraviti le bolj okoli Novega leta.

2. Treznostni ali abinentni. To je ona reč, katero sem vam zadnjič priporočal.

3. Misijski odsek za nabiranje darov za misijone.

4. Odsek za pogosto sveto obhajilo.

5. Za češčenje svetega Rešnjega Telesa in za lepšanje cerkve.

6. Kjer se ljudje veliko izseljujejo, bi bil koristen tudi Rafaelov odsek.

7. Po krajih, kjer je več revščine, morda tudi do bro delni odsek.

To bi bili nekako najbolj primerni odseki. Ako ima kak kraj kake posebne potrebe, se lahko osnuje za tisto potrebo še kak drug odsek. — Razume se, da ni treba, da bi imela vsaka družba vse te odseke; vendar pa, če se udje primerno razdele, bi tudi manjše družbe zmogle več odsekov. Najvažnejše odseke vsaj naj bi pa imela vsaka družba!

Na vso moč je želeti, da bi se naše družbe poprijele tega našega nasveta in začele snovati odseke. To bi jim dalo šele pravo življenje in še večji pomen, kakor ga imajo sedaj. Podobne bi bile ne tihi, zaspani vodi, kateri se komaj vidi, da se pomika in leze naprej, ampak živahnemu potoku, čegar valovi se v veseli tekmi premetavajo čez skalovje in nevzdržno hite proti svojemu cilju. skušajoč se, kdo bo drugega prehitel, peneč se in šumljajoč, da obenem razveseljujejo oko in uho človekovo. Takemu živahnemu gorskemu potoku naj bi bila podobna vsaka družba!

In zdaj sem zopet radoveden, kako boste sprejeli tole moje priporočilo. Od zadnjič do danes sta se oglasili dve družbi, da imata voljo delati to, kar sem vam priporočil, namreč — apostolsko delo treznosti. Dve družbi — to ni veliko; a začetek je. Druge pridite za njimi!

Prihodnjič vam podam še natančnejše pojasnilo. Medtem se pa že po vseh družbah ob nedeljah popoldne po nauku med seboj shajajte in posvetujte, kako bi bilo mogoče tudi pri vas izpeljati to, kar vam zadnje čase »Bogoljub« priporoča!

Sv. Stanislav Kostka.

Kdor Bogu tako služi, njegovo srce ne more biti navezano na prazno govorico in svétne zabave. Vedno se je trudil Stanislav,

da bi obrnil pogovore svojih hišnih tovarišev na koristne, svete reči; toda za svoje prizadevanje je navadno žel le zaničevanje in po-

smeh. Ena najgrenkejših ur za njega je bil čas skupnega obeda. Psovke so kar deževale na Stanislava in zasmehovanja ni bilo konec; sledil je prepir in slišale so se tudi kletve. Kar je njega zadelo, je rad pretrpel, le žaljenje Boga ga je neizrečeno bolelo. Često je bila njegova žalost tako velika, da je moral zapustiti obednico; šel je v cerkev, da bi pred Najsvetejšim prosil Odrešenika odpuščenja in zadoščenja za grehe razposajenih tovarišev.

Po obedu so začeli igrati na karte ali pa so kockali. Stanislav se igre ni udeležil; imel je drugo zabavo — molitev. Kot imeniten gospod je Pavel rad vzbujal pozornost; njegova obleka je morala biti vedno bogata in elegantna, jedi in vina okusna, brez služabnikov javno ni nikoli nastopil. Nasprotno je Stanislav sovražil ves blišč in vso razkošnost, tako da še niti rokavic ni hotel nositi. Če je šel na sprehod, ni maral, da bi ga bili spremljali služabniki, če mu brat ali Bielinški ni naravnost zapovedal. Tudi oblekel ali slekel se je navadno le sam. Pavel je zabil ves prosti čas po veselicah in gledališčih, tako da ga je še Bielinški moral svariti, ki sam nikakor ni bil sovražnik veselice. Stanislav je bral knjigo dunajskega škofa Navzea o praznikih Marijinih, od koder je zajemal snov za svoje izdelke. Tudi »dušno pašo« je jako rad prebiral. Nikjer ga niš videl, da ne bi imel te ali one knjige pri sebi, kakor tudi rožnega venca, katerega je molil vsak dan.

Vendar Stanislav ni bil neuljuden, njegova pobožnost ne prisiljena. Že njegova postava sama je bila čedna, prikupljiva, že vsa njegova zunanost je vlekla s tajno silo k Bogu. Eden njegovih služabnikov, Lorenc Pacifici mu je bilo ime, jo je popisal iz lastne izkušnje. Rojen je bil Pacifici na Francoskem, pozneje pa je prišel na Dunaj, »da bi malo svet spoznal«. Sreča je hotela, da sta ga Kostka sprejela v službo, s katerima je doslej obiskoval šolo jezuitov.

Med drugim pripoveduje: »Stanislav, mlajši brat, še ni dorasel, ko sem ga spoznal. Njegovo obličje je bilo milo, belorudeče in ljubeznivo, njegov pogled vesel; pa vendar je lahko vsak opazil v njegovih očeh

sledove solza, ki so v vsakem, kdor ga je videl, vzbudile sočutje. V družbi je bil zgovoren, vesel in živahen. Najraje je občeval z navadnimi, priprostim ljudmi.

Kakor v Rostkovu, so bili tudi na Dunaju služabniki Stanislavu zvesto udani. Mlademu svetniku se je posebno prijel eden, ki je bil prav tako znan zaradi svoje pobožnosti, v katerem je našel pridnega posnemovalca svojih čednosti, zlasti zatajevanje telesa. Kolikor je znano, je stopil ta služabnik pozneje v red sv. Frančiška, kjer je umrl blažene smrti. Zopet z drugim služabnikom, Ernstom po imenu, ki je tudi čutil v sebi poklic za redovniško življenje, je družila Stanislava trdna vez prijateljstva. Oba mladeniča sta tekmovala med seboj v pobožnih pogovorih, v stanovitnosti ter zatajevanju samega sebe, odločena samo Bogu služiti in molila sta drug za drugega.

Ni se nam treba čuditi, ker sta oba brata hodila različna pota, da je bil Stanislav starejšemu bratu trn v peti; bil pa mu je sicer tih, toda krepak opomin, ki je na Pavla tembolj vplival, čimbolj so govorila dela Stanislavova. »Kakor nebo in zemlja«, pripoveduje Bielinški, »so se razločevale moje in Pavlove navade, od značaja mlajšega brata«. Dolgo seveda ta razkol ni mogel trajati. Bielinški je zlagal Stanislavu kar cele pridige, kako se vendar mladenič tako visokega stanu more tako zatajevati in zaničevati vse, kar je svetnega.

»Ud tako slavne rodbine,« je navadno začel, »mora vendar znati z ljudmi občevati; saj te je vendar oče zaradi tega poslal v tujino, da se tega naučiš, ne pa, da postaneš kak menih ali pobožnjak. Kaj bi rekli stariši, če bi slišali o tvojem samostanskem življenju? Če hočeš biti svet začni vendar s tem, da boš pokoren svojemu učitelju!« Podobno ga je opominjal tudi Pavel, samo veliko strožje in strastneje kakor Bielinški; obkladal ga je z najgršimi priimki. Seveda Stanislav ni bil dolžan poslušati lepa opominjevanja svojega brata; eno samo pismo starišem bi bilo Pavlovim naukom naredilo konec. Sicer pa sam tudi ni bil tako omejen, bil je razumen in resen dovolj, in če bi bil hotel, bi

bil lahko Pavla prav spretno zavrnil ter ga pobil z lastnim orožjem, pa on ni maral niti prvega niti drugega. Mirno je poslušal opomine, pa vedel je le predobro, da moramo Boga bolj slušati kakor ljudi ter hitro odgovoril: »Jaz nisem ustvarjen za svetne, mirljive reči, temveč za večne; samo za te hočem živeti ne za one.«

Ta plemeniti in edino pravi odgovor je le še bolj razdivjal Pavla, ker ni mogel brata prepričati, da so njegove besede opraviljene. Tedaj pa ni ostalo samo pri besedah, Pavel se ni mogel več vzdržati in vedel se je, kakor bi bil besen. Pozabil je vso bratovsko ljubezen in vsa pravila dostojnosti, vrigel se je, kakor lev na svoj plen, na svojega brata, ga bil s pestmi, podrl ga na tla ter ga obdelaval z nogami in rokami. Stanislav se ni branil, tudi ni klical na pomoč; še bratu ni ničesar očital, odpustil mu je vse; svoje bolečine je daroval Bogu. Pa ravno ta potrpežljivost in udanost je Pavla še bolj razjarila.

Često so vpitje in grožnje prodrle do Bielinskega, ki je na to prihitel, da bi rešil Stanislava iz rok krutega in neusmiljenega brata. Pa kaj! Saj je Stanislav zamenjal le eno bolečino z drugo. Namesto da bi mu bil Bielinski izrazil sočutje, ga je še ozmerjal ter mu očital, da je sam kriv. »Koga bi ne užalilo tvoje brezobzirno obnašanje? Poboljšaj se, potem ti živa duša ne bo rekla žal besede!«

Še ponoči mu niso dali miru. Kostka sta spala z dvema mladima sorodnikoma v isti sobi. Pri luči majhne svetilke, ki je gorela v splanici, so gledali tovariši, kako je Stanislav, proti polnoči redno vstal, pokleknil poleg postelje, sklenil roke ter pobožno molil. Kmalu je prekrizal roke na prsih ter tako molil brez prenehanja dve do tri ure. Slednjič se je bičal tako hudo, da so služabniki pogosto še drugi dan kazali z začudenjem in strahom okrvavljeno posteljo. Bielinski je Stanislava ostro svaril, češ, on se bo zaradi slabega telesa še umoril. Pa tudi ta opominjevanja so imela le to posledico, da je Stanislav sledi svoje trde pokore skrbno skrival; nikakor pa ni opuščal nočne molitve ali po-

kore. Prvo kakor drugo je njegove tovariše hudo jezilo. Če je Rosraševski videl Stanislava, da je začel moliti, je pogosto vstal ter ga sunil z ного, kakor da bi klečečega mladenciča ne bil videl; potem je pa stopil z vso težo svojega telesa, tako se je pogosto hvalil, na Stanislava, kakor da bi bil kak kamen; počasi je poskušal nalašč kaj da je, nato pa šel dalje. Toda Stanislav je bil tako zatopljen v Boga, da niti zastopal ni, niti se ni premaknil, kakor da bi se nobeden ne bil dotaknil. Pri teh hudobnih šalah je ostalim pravpridno pomagal tudi Stanislav Kostka, bližnji sorodnik njegov, ki pozneje svoje hudobije ni mogel dovolj objokavati.

Nekega večera je sveti Stanislav molil več kakor navadno; klečal je poleg svoje postelje. To je strašno togotilo mladega Rosraševskega in začel ga je ostro kregati in mu očitati, da tako malo pazi na svoje zdravje, poleg tega pa še druge moti v spanju. Stanislav ga je ubogal ter šel v posteljo, pa spal ni; bral je v svitu voščene sveče pobožno knjigo. Vendar je utrujen kmalu zopet zaspal. Sveča je kmalu pogorela in vnela se je odeja. Svitloba in dim, ki je napolnil ocelo sobo, sta vzbudila Rosraševskega. »Preplašeno sem gledal na Stanislavovo posteljo; videl sem jo že vso v ognju in mislil sem, da je tudi Stanislav že na pol zgorel. Na ves glas sem začel kričati: »Stanislav!« Šele sedaj se je probudil mladi Kostka ter skočil iz postelje. Tudi drugi tovariši so bili že na kraju nesreče. In glej! Čuden prizor! Vsa postelja je že pogorela, odeja in blazine, Stanislavu se ni zgodilo nič žalega, še lasje na glavi so ostali nepoškodovani.«

Pa še tako očiten čudež in tako jasno znamenje božjega varstva, še manj pa prijaznost in potrpežljivost svetega Stanislava niso mogli zlomiti hudobije njegovih tovarišev. Da bi se njegov brat z njim zopet spravil, mu je Stanislav skoraj služil za hlapca. Nobeno delo mu ni bilo prenizko. Pometal mu je sobo, postiljal posteljo, snažil mu obleko, črevlje, z eno besedo: povsod se je trudil, če je le mogel, samo da ni bilo proti volji božji, ustreči svojemu bratu. Tako je nekoč Pavel hotel, da se je učil z njim plesati.

Četudi je bilo to za Stanislava zelo neprijetno, se je kljub temu iz ljubezni do brata uporabil njegovi zahtevi. Čeprav mu je vse naredil, kar se je Pavel ravno spomnil, ako ni bilo grešno, ni omilil brata. Hotel mu je pokazati svojo vdanost in ljubezen, toda žel je le nehvaležnost. Čimbolj mu je Stanislav stregel, bolj surovo in zlobno je nastopal Pavel proti njemu. Nalagal mu je vedno večje križe in težave.

Tako življenje je bilo za Stanislava, četudi skrito, gotovo mučeništvo: bilo je le še bolj zaslužno, ker je trpelo toliko let. In tudi za Stanislava samega ni bilo brez pomena; to trpljenje je ustvarilo iz otroka dozorelega mladeniča, moža.

Blagor jim, ki so zavoljo pravice preganjani, pravi Gospod. Stanislav se je bojeval možko, bil je stanoviten do konca; zaslužil je plačilo, krono zmage.

Vrlemu mladeniču v spomin.

Ni še dolgo tega, odkar smo materi zemlji izročili mladeniča, kojega življenje je vredno prijateljskega spomina.

Franc Žlajpah, rojen leta 1886. v Žužemberku, umrl je dne 4. grudna leta 1908. V nežni mladosti izgubivši očeta, živel je z materjo, sestro in starim očetom na svojem posestvu. Vzgojen je bil po blagi materi in starem očetu v pravem krščanskem duhu. Že kot mal deček mirnega značaja, je kazal lepe vrline. Rad je prihajal z materjo, kakor tudi s starim očetom vsako nedeljo in praznik k dopoldanski službi božji, kakor tudi popoldan h krščanskemu nauku. Obiskoval je ondotno šolo. Priden in miren deček znal si je pridobiti mnogo src. Po domači dovršeni ljudski šoli učil se je doma strojarstva, nekaj časa tudi v Kočevju, da bi si pridobil znanje nemščine. Oče mu je zapustil obširno posestvo; domov prišedši, oprijel se je tudi polja z vso marljivostjo. Še kot mlad dečko imel je posebno veselje do petja in godbe, že leta 1898. se je oglasil za pouk v cerkvenem in narodnem petju in je bil radi svojega krasnega glasu, — bil je namreč basist, — skozi osem let najboljši pevec. Ko se je v Žužemberku ustanovilo »Slovensko katoliško izobraževalno društvo«, je bil prvi med člani, pozneje je bil tudi odbornik. Nekoliko potem se je ustanovil društveni tamburaški zbor, pri katerem je bil Žlajpah vzor vsem tamburašem. Tudi pri društvenih prireditvah je bil vedno na svojem mestu. Bil je tudi zvest družabnik Marijine družbe od začetka, ko se je

ustanovila, do svoje smrti. Sploh pa je bil vzor vsem mladeničem v župniji in v okolici. Nikoli ga nisi videl v slabi družbi, iskal je le dobrih, poštenih tovarišev, med katerimi je bil rad vesel in dobre volje; najraje je bil pa še doma pri svoji dobri materi, katero je nad vse ljubil, ter zatopljen v kako lepo knjigo. Kot zgleden in dober gospodar bil bi lahko storil še veliko dobrega. A Bog je sklenil drugače. Kot obrtnik trgoval je tudi z usnjem ter je domači izdelek vozil po semnjih naokoli, pri čemer si je baje nakopal bolezen, katera ga je prerano spravila v grob. Prej vedno vesel in dobre volje, jel je nagloma hirati, vlegel se v posteljo, iz katere ni več vstal. Po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, je ves v božjo voljo udan izdihnil svojo blago dušo. Smrt pravičnega je lepa. Ni se bal smrti, dasiravno ji je gledal v oči. Bil je vnet častilec Marijin, torej ga tudi nazadnje njegova nebeška Mati na zapustila.

Nepopisna je bila žalost domačih. A zavest, da je v boljšem kraju, kakor smo mi zemljani, jim je v tolažbo. Pogreb je bil prav veličasten, kakoršnih je malo videl Žužemberk, kar jasno pričuje, kako je bil blagi pokojnik priljubljen. In ko so mu domači pevci zapeli zadnji pozdrav ob njegovem grobu: »Jamica tiha . . .«, ni ostalo nobeno oko suho. Pri enakih prilikah je tudi on večkrat pri svojih vrstnikih zapel:

Otrok Marijin, blagor ti!

Končan je boj, telo počiva...

Prijatelju — Marijinemu sinu.

Anton Videgarju, umrl 22. aprila 1909.

Mlad si življenja tek končal,
zapustil stariše in brate,
odhitel na nebeške trate,
mlad zemske muke si prestál.

Zaspal si v cvetu mladih lét,
v srebrno pisani pomladi;
v najlepšem upanju in nadi
usahnil dni je Tvojih cvét.

Ah, v duhu vedno vsaki dan
na odru vidim Te pred sabo,
oko solzi se mi za Tabo,
za Tabo spé moj duh želján.

Ti spavaš mirno, dragi moj!
cvetlični venec Te ogrinja
in pa Marijina svetinja
ki ves ponos je bila Tvoj.

Obraz se Ti drži na smeh;
zares je sladko tu trpeti,
kako prijetno je umreti,
kdor ljubi Njo v življenja dnéh!

Kaj ne, kako si srečen zdaj,
v bližini Matere Marije!
Tam radosti Ti solnce sije,
zdaj dom je Tvoj — nebeški raj.

Tam z angelji se veseliš,
tam gledaš množice neštete
in z njimi pevaš himne svete —
nazaj na zemljo ne želiš.

Vrh rajskih bivaš visočin,
v kraljestvu kjer je Tvoja Mati
z nebeškimi si združen svati;
O srečen si, Marijin sin!

J. U. Limbarski.

Kako se giblremo.

Iz Gornje Radgone. — V posnemo drugim! Prosili bi Vas, da nam pošljete vsaj en natis pravil »Družbe treznosti«. Stvar je namreč taka. Naša čvrsto delujoča »Dekliška zveza« se je začela zanimati za to družbo. Seveda še veliko deklet ne razume kako in kaj, zato mislimo, da tem potom najlože vsem razložimo, posebno ker so nam naš č. g. duh. voditelj jednako svetovali. Ker pa se bo ta stvar obravnavala na prihodnjih poučnih shodih, zato pristrčno prosimo, da blagovolite uslišati našo prošnjo v najkrajšem času. Shode imamo vsako prvo nedeljo meseca, dekleta mislijo pridno agitirati in č. g. duh. voditelj so nam obljubili, da nas bodo vsestransko podpirali. Za uspešno agitacijo pa nam je pri nas neobhodno potrebno, da imamo kaj tiskanega v rokah. Ko nas bo količkaj, naročimo si zase časopis »Zlato Dobo«, potem pa upamo, da bo že šlo dalje po župniji. Kajti, da je pri nas »Družba treznosti« potrebna ve tisti, kateri razmere pozna. Najprej hočemo agitirati med seboj, ko nas bo že nekaj skupaj, izročimo imena in sploh celo stvar č. g. duh. voditelju in jih hočemo prositi, da oni storijo nadaljne korake.

Opomba: Prosim Vas, potrpite še malo. Pošle so nam sprejemnice, in zdaj so naročene nove, ki bodo dokaj lepše od sedanjih. Ko dojdejo, jih dobite. — To velja tudi drugim.

Iz Preske. »Družba treznosti« še precej dobro napreduje. Šolarji so se skoro vsi vpisali. Marijina družba se je vpisala skoro vsa v I. stopnjo. Upajmo, da bi se tudi mladeniči!

Ambrus. Naša farna cerkev je dobila zopet tri nove kipe. Kipa sv. Marije Magdalene in sv. Frančiška sta bila blagoslovljena dne 2. maja, kip sv. Antona Padovanskega bo stal sam zase na posebnem podstavku. — Društveno življenje tudi pri nas napreduje. Imamo dekliško zvezo pri k. s. izobraževalnem društvu. Za obe Marijini družbi in za izobraževalno društvo imamo svojo čebelico. Le enega nam manjka: Abstinenca je še premalo razvita. (Le razvijte jo!)

Boštanjaska dekliška Marijina družba je poromala s svojo zastavo k žalostni Materi božji v Mokronogu v nedeljo dne 9. maja popoldne. Ob peti uri popoldne so se zbrala dekleta v župnijski cerkvi v Mokronogu in potem so šle v procesijo, pevajoč litanije Matere božje pod vodstvom župnika M. Kerina in salezijanca Fr. Povšeta na Žalostno Goro kjer je bil blagoslov. Potem so vse opravile spoved. Drugo jutro so imele ob en četrtno na šest med sveto mašo skupno sveto obhajilo. Po dovršenih šmarnicah je bila pridiga in sveta maša. Ob deveti uri so se podale v procesijo iz Žalostne Gore med pevanjem lita-

nij Matere božje v župnijsko cerkev v Mokro-nogu, kjer so se razšle. Bilo jih je 110. — Romanja bi se bile rade udeležile tudi dekleta, ki niso v Marijini družbi. Dekleta pogum, vpišite se v družbo! Zakaj bi bile rade v Marijini družbi le ob romanju ali pa ob slovesnem pogrebu Marijine hčere? Da niso nekatera dekleta vpisana v Marijino družbo, so krive njihove matere. Take matere zaslužijo naslov »pisanih« mater.

Sv. Jedert nad Laškim. Pri nas se je na velikonočni ponedeljek, dne 1. aprila ustanovila že dolgo časa zaželjena Marijina družba. Vsi smo radostnega srca že težko pričakovali zaželeni trenotek. Da bi se slovesnost še bolj ganljivo vršila, so naprosili naš č. g. župnik slovečega pridigarja in velikega, čistilca Marijinega č. g. o. m. Franc Kitaka iz Celja. Prišla sta tudi in pomagala ob sprejemu preč. g. dekan dr. Franc Kruljc in gospod vikar z Laškega. Sprejem je bil popoldne. Sprejetih je bilo 76 deklet in 30 fantov. — Tudi lansko Marijino jubilejno leto nismo zaostali v pobožnem življenju. Naš skrbni, dušni pastir so nam oskrbeli sveti misijon, ki se je obhajal od 1. do 8. decembra. Vodili so ga veleč. gg. misijonarji: č. g. superior F. Flis iz Maribora in čč. gg. V. Krivec in I. Zravlič od sv. Jožefa v Celju. Cerkev je bila vse dni napolnjena zbranega ljudstva. Na praznik M. brezmadežnega spočetja pa je bila ob spravi pred Najsvetejšim natlačeno polna cerkev in večina oči vseh so se solzile. Svete zakramente smo z veseljem in v obilnem številu prejemali in to še vedno nadaljujemo. »Bogoljuba« radi beremo in smo letos že tudi nekaj agitirali zanj. Nasprotnikov se tudi pri nas ne manjka, vedno imamo zadosti priložnosti zaničevanje trpeti. Pa, saj trpimo radi iz ljubezni do Marije.

Iz Ravnice. Velikonočni ponedeljek, dne 12. aprila, je bil dan veselja za nas. Izpolnile so se nam najsrečnejše želje. Marijina družba je bila ustanovljena, v katero nas je bilo slovesno sprejetih 39 deklet. Upati je da bo ta nova Marijina družba, dobro napredovala v krščanskem življenju; ena tretjina družabnic je v tretjem redu, in razne druge bratovšične so razširjene med nami. Posebno nas tudi veseli, da je »Bogoljub« pri nas letos dosegel toliko število.

Iz Moravč. Blažena smrt Marijinega mladeniča. V nedeljo dne 25. aprila, so mladenči Marijine družbe izročili materi zemlji mladeniča Antona Vidergar iz Drtije. Pokojnik

je bil v Marijini družbi. Umrli je previden, v 21. letu, po dolgi in mučni bolezni. Celo bolezen je trpel udano in v zadnjih trenutkih je zaklical: »Ah, vidim, nebo se odpira in angeli gredo; kako se sveti tista lučka«. Res, blažena smrt, tako umira pravični! J. U. Limbarski.

Tržaška ženska Marijina družba. K Mariji Milostijivi, glavnemu prazniku naše družbe, pripravljale smo se s tridnevnimi duhovnimi vajami, katere je vodil preč. g. o. Alojzij Žužek, superior Jezusove družbe iz Ljubljane. Zjutraj pred peto uro, hitele smo Marijine hčere poslušat zveličavne nauke, popoldne so prihajale žene k svojemu stanovskemu govoru. Zadnji dan bilo nas je 550 pri skupnem svetemu obhajilu. Popoldne bil je slovesen sprejem 19 novih udinj, skupno s temi se je vsa družba na novo posvetila svoji nebeški Materi. — S primerno slovesnostjo bila je 3. maja v Armenski cerkvi poroka. Zenin, ud in odbornik moške Marijine družbe, g. Andrej Gombač in nevesta Marijina hči gdč. Josipina Štefula, ter svatje družbeni soratje in sestre so bili med sveto mašo pri svetem obhajilu. Nato smo se par uric pošteno veselili, potem sta se novoporočenca odpeljala na Sveto Goro pri Gorici k svoji skupni zavetnici in materi.

Na Selju pri Črnomlju je umrla na veliki petek Marijina hči Marieta Vrščaj. Bila je vzor vsej družbi od početka; vneta častivka presvete zakramenta. Zakramente je prejemala pogosto. Veliki četrtek je bila še v Črnomlju pri skupnem svetem obhajilu, a nebeški zenin jo je poklical že naslednji dan k sebi, tako, da je velikonočno sveto obhajilo, za katerega je imela še na zemlji dovoljenje ga sprejeti, obhajala že nad zvezdami.

Zahvale.

Za razne od Boga prejete dobrote se zahvaljujejo: A. K. od Sv. Petra v Savinjski dolini. — J. O. v Smledniku. — E. H. iz Celja. — M. P. iz Braslovč. J. P. v Ljubljani. — F. T. iz Kamnegorice. — P. P. s Krke. — Neka mati za uslišanje v več zadevah. — Franjo Sušnik iz Rudolfovega se javno srčno zahvaljuje najsv. S. S. Jezusovemu in Marijinemu, lurški in pompejski Materi božji, sv. J. in sv. A. P. po več opravljenih devetdnevnih za ozdravljenje bolne hčerke B. S., učiteljske kandidatnje.

Odpustki meseca junija 1909.

3. Četrtek. I. v mesecu. Pop. odp. udom bratovščine Sv. Rešnjega Telesa.

4. Petek. I. v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k izpovedi in svetemu obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca Jezusovega in molijo v namen svetega očeta; udje bratovščine presv. Srca Jezusovega morejo dobiti popolni odpustek proti navadnim pogojem danes, če se ga ne bodo udeležili prvo nedeljo.

6. Nedelja. Presv. Trojica. Udom rožničevske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen svetega očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim presv. R. Telesom. Udom bratovščine presvega Srca Jezusovega, kakor I. petek.

10. Četrtek. Praznik presvetega Rešnjega Telesa; 200 dni odpustka vsem vernikom, ki premo sveto obhajilo in gredo za procesijo. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa danes ali med osmino v bratovski cerkvi, če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; b) udom bratovščine za uboge duše v vicah.

13. Nedelja. Sv. Anton Padovanski. Pop. odp.: Tretjerednikom v redovni, oz. v farni cerkvi.

18. Petek. Praznik presvetega Srca Jezusovega. Tretjerednikom vesoljna odveza. Popolni odpustek: a) vsem vernikom v cerkvah, kjer se obhaja praznik presvetega Srca Jezusovega; b) udom bratov. presvetega Srca Jezusovega danes ali prihodnjo nedeljo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe presvetega Srca v bratovski cerkvi; e) udom molitvenega apostolstva.

19. Sobota. Zv. Mihelina. — Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 13.

21. Ponedeljek Sv. Alojzija.

24. Četrtek. Sveti Janez Krstnik. Popolni odpustek: a) tretjerednikom kakor 13. t. m.; b) udom bratovščine presvetega R. Telesa kakor prvi četrtek; c) onim, ki nosijo višnjev škapulir; d) udom bratovščine Srca Marijinega.

29. Torek. Sv. Peter in Pavel, apostola. Popolni odpustek: a) tretjerednikom kakor 24. t. m.; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 24. t. m.; c) udom bratovščine presvetega Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; izpovednik more obisk v bratovski cerkvi izpremeniti v drugo dobro delo; d) onim, ki nosijo višnjev škapulir; e) udom bratovščine za uboge duše v vicah, danes ali v osmini.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Sv. oče. — Boj zoper svobodomiselnost. — Zedinjenje razkolnikov. — Boj zoper pijančevanje. — Mladeniške Marijine družbe. — Naši rojaki na tujem. — Misijoni.

Zasebne zadeve: Neki bolnik, da bi vredn prejel sv. zakramente za umirajoče. — Neko dekle, že dolgo in hudo bolna na očeh. — Neka napol ustanovljena Marijina družba, da bi popolno oživela. — Neki mladenič za vredno dolgo spoved. — Posebno toplo se priporoča neki goreči gospod kaplan, zelo nevarno bolan. — Neko dekle za spoznanje pravega poklica. — Neka mati, da se odvadi pijančevanja. — Vsi, ki se nam v molitev priporočajo in še niso uslišani.

Želodec

krepljivo, prebavno, pospeševalno gorečico in pehanje odstranjajoče, lahko odvajajoče učinkuje pri nas Feller-jeve Rabarbara kroglice z „Elza-kroglice“, oškateli franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubi, Elza trg 134. Karl.

Domača tvrdka! Domača tvrdka!
2793 (Andr. Rovškov naslednik.)

Ivan Pengov

podobarski in pozlatarski ateljé

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 20

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje strogo umetniško v raznih slogih Izvršenih

oltarjev, kipov in svetniških soh

iz marmorja, cementa, gipsa ali lesa itd.

— Priznano umetniško dovršena dela! —

Priznalna pisma so vedno na razpolago!

S. Benisch

Največja češka trgovka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v, **polbelega** 2 K 80 v, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega **snežobelega**, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsi puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankingblaga, **1 pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dveima blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K: **blazine** 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju, od 12 K više franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in franko vrnitev dopuščena, za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko. 15—2

Naznanilo.

1165 2—2

Zaradi posebno ugodnega priložnostnega nakupa konkurzne mase je spodaj podpisana trgovka v položaju oddajati čudovito cenó, dobro, pristno, barvno, solidno blago. V svojo korist se prosi z naročilom hiteti. 1000 m čipkastih zastorov 100 cm široki prej K 1—, sedaj 44 v, boljši K 140, sedaj 65 v m; 800 m modrikastega blaga, svilen, prej 90 v, sedaj 50 v m; 800 m dvonitkastega modrega platna za predpasnike prej 85 v, sedaj 65 v; 1000 m krasnega modrega perilnega blaga, svetle in temne barve, prej 85 v, sedaj 50 v. Lepega satina v vseh barvah in vzorcih prej K 110, sedaj 78 v.

600 m gladke volnine 120 cm široke v vseh barvah prej K 190, sedaj K 110, še lepše prej K 290, sedaj K 190.

500 m modernega pepita blaga, veliko in majhno karirano, 120 cm široko, prej K 195, sedaj K 115.

Krasna škotska volnina za bluze in otroške obleke 120 cm široka prej K 185, sedaj K 115.

300 lepih modernih volnenih kril v vseh velikostih, prej K 650, sedaj K 450, še lepše prej K 9—, sedaj K 575.

320 pomladnih bluz, svetle in temne, prej K 320, sedaj K 230, čisto fine, prej K 6—, sedaj K 450.

1000 lepih damskih pasov, črnih, prej K 150, sedaj 98 v.

Krasne čisto židane damske gumaste pasove v vseh barvah prej K 350, sedaj K 135.

540 gospodinskih prepasnikov, široki in trpežni, prej K 130, sedaj 90 v, isti zelo težki dvojni, prej K 190, sedaj K 130.

Ženske srajce iz dobrega vojaškega platna, okrašene s čipkami, prej K 195, sedaj K 130.

350 damskih srajc iz vojaške tkanine, z vezanim nadplečnikom, prej K 270, sedaj K 145.

Trpežne ženske nogovice, prej 75 v, sedaj 45 v. Krasen židan pajčolan vseh barv, prej K 190, sedaj K 135.

Dobre domače čevlje za gospode in gospe, prej K 150, sedaj 90 v.

460 brisač za vsako porabo, prej 60 v, sedaj 35 v, boljše prej 75 v, sedaj 45 v.

1000 m tirolskega platna, prej 65 v, sedaj 44 v, boljšega 52 v.

Močno raskav, kmečko platno, prej 80 v, sedaj 55 v.

Krasno rumburško platno 82 cm široko, prej 85 v, sedaj 55 v.

Težko, 150 cm široko kmečko platno, prej K 195, sedaj K 135, isto 140 cm široko K 150 meter. Dober oksford za srajce, 1000 m, prej 70 v, sedaj 45 v met., zelo težek prej 95 v, sedaj 60 v.

Težke preproge za omare, dobro povoščeno platno, lepo rožasto 115×70 cm, prej K 290, sedaj K 170.

Ostanki povoščene platna, svetle in temne barve, 100 cm široki, prej K 320, sedaj K 190, isti 80 cm široki, prej K 3—, sedaj K 150.

400 lepih buretnih garnitur za dve postelji, en namizni prt, prej K 13—, sedaj K 9—.

300 močnih pis. zastorov prej K 480, sedaj K 280.

650 m preprog, prej K 1—, sedaj 60 v meter, boljše prej K 130, sedaj 95 v meter.

200 ducatov dobrih barvastih žepnih robcev, prej K 190 pol ducata.

500 ducatov belih žepnih robcev z barvastim atlas. robom, prej K 170, sedaj K 1— pol ducata.

350 kosov zarobljenih belih rjuh brez šiva, prej K 3—, sedaj K 150, zelo težke iz tirolskega platna, prej K 360, sedaj K 260.

Poletne flanele, posteljne previeke, lepo pisane, prej K 450, sedaj K 270.

5000 velikih klopčičev dobre pletilne volne v vseh barvah, prej 20 v, sedaj 10 v klopčič. 800 vel. povsem pletilne volne v vseh barvah, prej 58 v, sedaj 40 v. 350 ducatov finega vijoličastega mila vseh dišav, prej pol ducata K 110, sedaj 75 v. Lepe velike torbe za nakupovanje z ročajem, prej K 210, sedaj K 1—.

Krasne pomlad. rute za na glavo, svetle in temne, prej 68 v, sedaj 45 v. Lepe polsvilnate rute za na glavo vseh barv, prej K 290, sedaj K 230. Iste čista svila, prej K 580, sedaj K 420.

Kompletne velike lovske srajce vsake vratne širine, prej K 160, sedaj 98 v, iste z dvojnimi prsi, prej K 190, sedaj K 110. Lepe turistovske srajce iz flanel in cefirja, prej K 3—, sedaj K 170, še lepše K 220. Iste za dečke K 110. Dobre močne srajce vseh vratnih širin, prej K 350, sedaj K 230, s težkimi gubami 50 v več.

Moderni dobri ovratniki vseh vratnih širin prej 40 v, sedaj 26 v. Zelo trpežne naramnice prej K 120, sedaj 70 v, še boljše 98 v. Zajamčeno dobre srajce iz oksforda za gospe, boljše, prej K 210, sedaj K 135, boljše K 185. Dobre spodnje hlače iz gradla, bele in barvaste, prej K 190, sedaj K 110, iz zelo težkega blaga K 158. Dobre zgornje hlače za vsako porabo, prej K 590, sedaj K 390. Lepe otročje obleke iz dobrega perila blaga, 1. vel. K 140, z zvišanjem 30 v.

250 lepih deških matroznih oblek 1 vel. K 195 z zvišanjem 40 v. Lepe čepice za deklice in dečke, prej K 130, sedaj 78 v. Moderne čepice za gospe, prej K 130, sedaj 70 v.

Naročevalci po pošti se natančno postrežejo. Nepopolno brez napake se zamenja. Navzlic teh čudovito nizkih cen dobi vsak kupec, ki kupi za več kot 10 K, lepo praktično darilo.

Pošiljatve nad 20 K se pošiljajo stroškov proste.

„Kaufhaus zur Südbahn“ Grädec, Annenstrasse št. 68.

Ceniki zastoj in poštne proste.